

A-1600

INSTYTUT TURYSTYKI

PODRÓŻE ZAGRANICZNE MIESZKAŃCÓW POLSKI
W 1994 ROKU

(badania graniczne)

Opracowała:
Hanna GOGOLEWSKA

Warszawa 1995

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

A-1600

SPIS TREŚCI

	Str.
Wprowadzenie	1
I. Charakterystyka badanej próby	3
II. Podróże zagraniczne mieszkańców Polski w 1994 roku , według przekroczeń granicy	8
III. Cele zagranicznych podróży	16
IV. Długość pobytu za granicą	21
V. Forma organizacyjna wyjazdu	25
VI. Wyjazdy organizowane przez biura podróży	28
VII. Baza noclegowa	33
VIII. Sposób spędzania czasu za granicą	36
IX. Zagraniczne podróże wg dominujących krajów	38
 Podstawowe cechy turystyki wyjazdowej z Polski w 1994 r. Podsumowanie	 42

WPROWADZENIE

Badania dotyczące zagranicznych podróży mieszkańców Polski, prowadzone od szeregu lat przez Instytut Turystyki na zlecenie Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki mają na celu przedstawienie polskiego ruchu wyjazdowego za granicę, a w szczególności określenie jego wielkości i celów. Uzyskane dane pozwalają na scharakteryzowanie struktury wyjazdów według motywów, cech demograficznych, używanych środków transportu, bazy noclegowej, stopnia zorganizowania wyjazdów, a także na przedstawienie przeciętnej długości wyjazdu, oraz dominującego sposobu spędzania czasu za granicą.

Badania przeprowadzone w 1994 roku, oparły się na metodzie z lat ubiegłych, co zapewniło porównywalność wyników, a tym samym określenie tendencji rozwojowych.

Potrzebne do analizy dane uzyskano z dwóch źródeł: pierwsze, stanowiące dane GUS zebrane na wszystkich polskich przejściach granicznych, dotyczą liczebności i struktury ruchu granicznego w 1994 roku, a drugie to wyniki badań ankietowych przeprowadzonych przez Instytut Turystyki w Warszawie na 14 wylosowanych przejściach granicznych w 5 turach z 6059 osobami na stałe zamieszkałymi w Polsce i powracającymi do kraju po pobycie za granicą. Wielkość próby planowano pierwotnie na 8 tys. osób, ale ze względu na ograniczenia finansowe zrezygnowano z jednej tury badań.

Schemat losowania próby przygotowała dr Jolanta Pawłowska. Podstawą do jego opracowania były wyniki z roku 1993, dotyczące osobowego ruchu granicznego (dane GUS).

Dokładność uzyskanych wyników dla całego roku wynosi około 7%. Wyniki uzyskane dla kolejnych miesięcy objętych badaniem oraz dla poszczególnych granic w skali całego roku charakteryzowała mniejsza precyzja.

W badaniu przyjęto schemat losowania warstwowego proporcjonalnego, to znaczy badaną próbę podzielono na warstwy, według miesięcy, w których przeprowadzono badania (marzec, maj, lipiec, wrzesień, listopad) oraz według granic, na których przeprowadzono badania (granica wschodnia, południowa, zachodnia, morska, lotnicza).

W wylosowanej próbie wystąpiła nadreprezentacja dwu małych warstw (lotniska, przejścia morskie) oraz nadreprezentacja dla sezonu letniego. Z uwagi na przyjęty schemat losowania, wyniki uzyskane z próby były uogólnione na całą zbiorowość przez stosowanie systemu wag wg danych OBOP o intensywności podróży zagranicznych w poszczególnych miesiącach.

I. CHARAKTERYSTYKA BADANEJ PRÓBY

6059 ankietowanych
turystów

W 1994 roku badaniami objęto 6059 osób - turystów, czyli tylko tych podróżnych, którzy spędzili za granicą przynajmniej jedną noc (zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki (WTO), a wykluczono podróżnych jednodniowych i podróżnych z tzw. małego ruchu granicznego.

Tabela 1.

Struktura badanej próby według tur badań 1994

Tury badań (miesiące)	N =	%
I (marzec)	1173	19,4
II (maj)	1265	20,9
III (lipiec)	1375	22,7
IV (wrzesień)	1152	19,0
V (listopad)	1094	18,0
R a z e m	6059	100,0

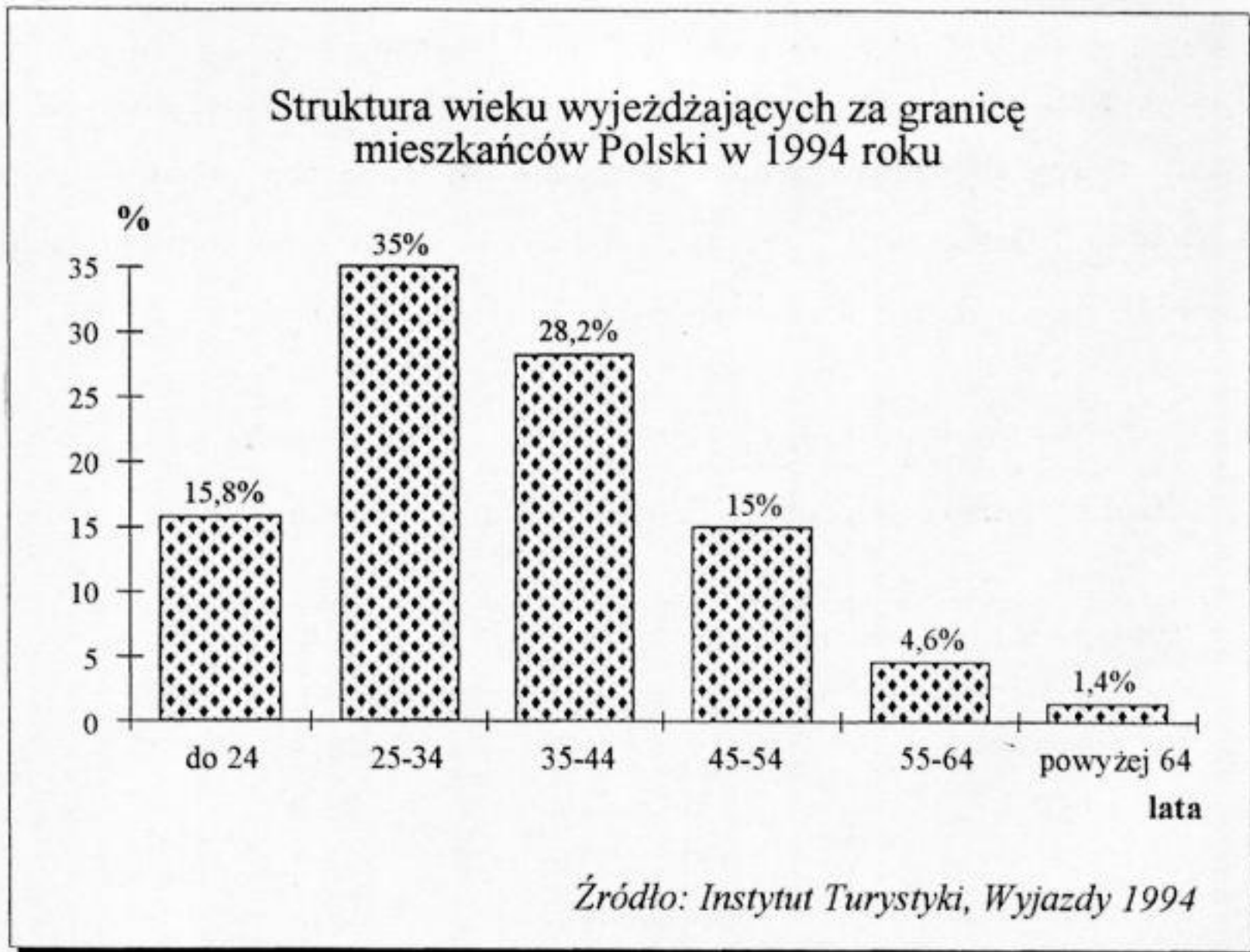
Ze względu na uzyskaną w sezonie letnim nadreprezentację w stosunku do rzeczywistego udziału ruchu wyjazdowego z Polski, przeprowadzono korektę wyników badań za pomocą systemu wag.

Wyjeżdżający za granicę w 1994 roku turyści polscy, to:

- głównie mężczyźni (65,6%), podobnie jak w latach poprzednich,
- nadal ludzie młodzi i coraz młodszy - połowa wyjeżdżających nie przekroczyła 34 roku życia (wzrost o 5,4% w stosunku do roku poprzedniego), o 4% zmalał natomiast udział osób w przedziale wiekowym 35-44 lata,

spadając z pierwszego miejsca w 1993 roku (32,8%), na drugie w roku 1994 (28,2%).

Tabela 2.

- głównie osoby ze średnim wykształceniem (55,5%), jakkolwiek ich udział systematycznie spada (z 65% w 1992 r., poprzez 58,3% w 1993 r.). Aż o 9,4% wzrósł natomiast udział w wyjazdach zagranicznych w 1994 roku, osób z wykształceniem wyższym - do poziomu 35,9%, a w takich miesiącach jak maj i listopad, udział ten przekraczał 40%. Osoby z wykształceniem podstawowym wyjeżdżały w 1994 roku o 5,7% rzadziej niż w roku poprzednim.
- głównie osoby pracujące na stałe (66,8%), podobnie jak w latach ubiegłych. Udziały osób z innych kategorii zawodowych ustabilizowały się i wskazywały podobne poziomy jak w roku poprzednim. Osoby nie pracujące i nie uczące się stanowiły w 1994 roku 19,2% wszystkich wyjeżdżających za granicę (w 1993 r. - 20,5%), a uczący się stanowili 3,7% (w 1993 r. - 3,2%),

przy czym najrzadziej ci ostatni wyjeżdżali w maju (2,6%) a najczęściej w marcu (4,9%), w czasie ferii zimowych.

- głównie mieszkańcy dużych miast (powyżej 30 tys. mieszkańców), było ich w 1994 roku 63,3% (wzrost o 5,6% w stosunku do roku poprzedniego). mieszkańcy małych miast stanowili 30% wyjeżdżających (w 1993 r. - 33%), a udział w wyjazdach mieszkańców wsi w dalszym ciągu wykazywał tendencję spadkową wynosząc 6,3% (w 1993 r. - 8%, w 1992 r. - 12%). Mieszkańcy wsi wykazywali w 1994 r. pewne zróżnicowanie w aktywności w poszczególnych badanych turach - najrzadziej wyjeżdżali w maju i lipcu (po ok. 5%), a najczęściej we wrześniu (9,8%) i listopadzie (8,1%).
- głównie mieszkańcy zachodnich województw naszego kraju (31,6%), a następnie województw południowych (17,3%), centrum kraju (13,7%), Warszawy (12,2%), województw północnych (11,1%), oraz województw wschodnich (10,7%).
- głównie osoby podróżujące samochodem osobowym (69,5%), chociaż udział tych podróży spadł w porównaniu z rokiem poprzednim (o 6%), wzrósł natomiast udział wyjazdów autokarem (o 7,5%).

Tabela 3.

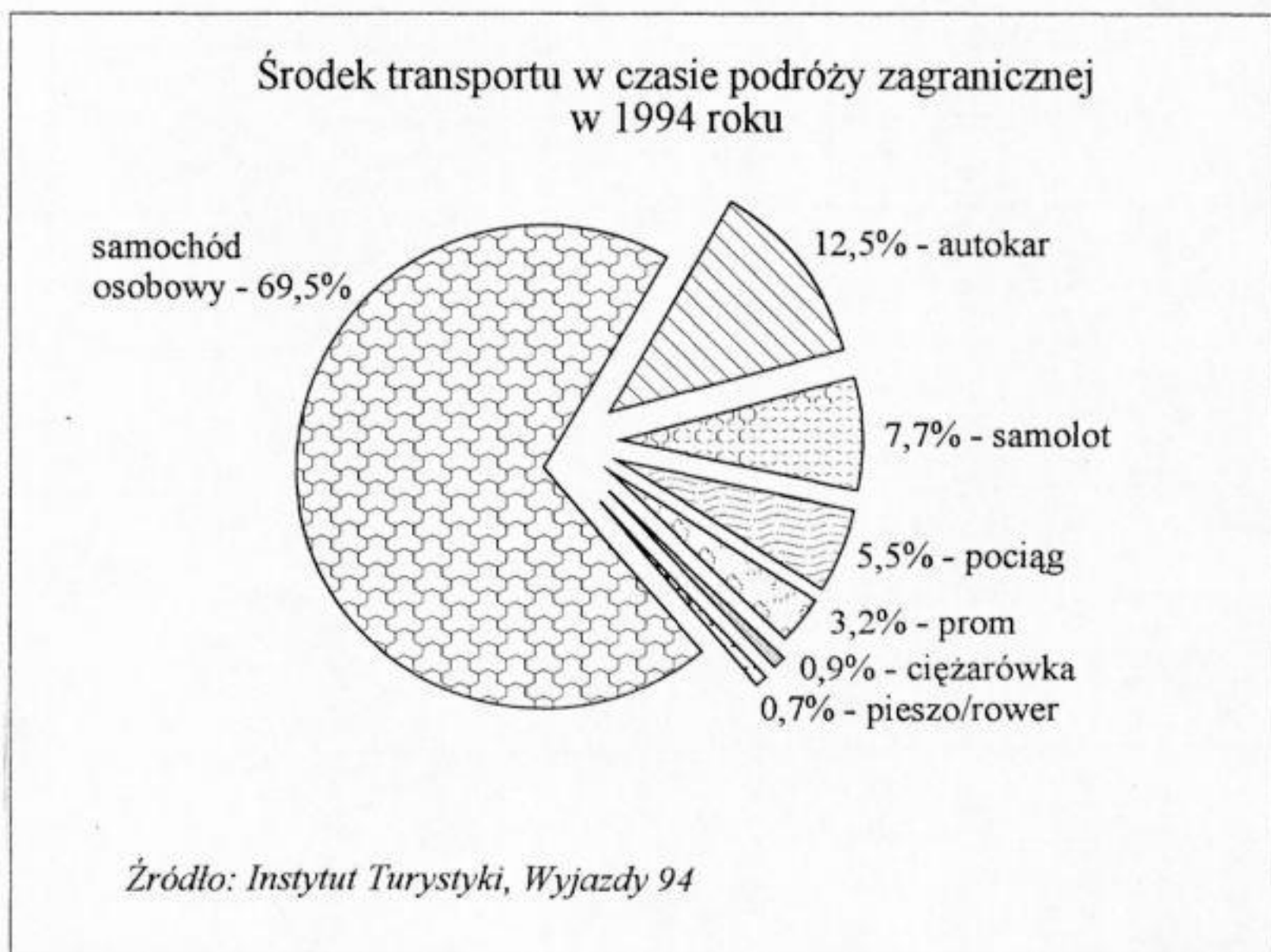

Tabela 4.

Struktura badanej populacji w poszczególnych turach badań 1994 (w %)

	I (marzec)	II (maj)	III (lipiec)	IV (wrzesień)	V (listopad)	Ogółem
Wiek						
do 24 lat	14,2	17,5	17,0	13,6	14,9	15,8
25 - 34 lata	37,4	30,4	39,6	35,5	32,3	35,0
35 - 44 lata	29,0	29,5	25,9	27,9	28,5	28,2
powyżej 44 lat	19,3	22,4	17,2	23,0	24,1	20,8
brak danych	0,1	0,2	0,3	0,0	0,2	0,2
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Płeć						
kobieta	35,7	33,1	33,3	35,6	34,5	34,2
mężczyzna	64,2	66,9	66,4	64,4	65,0	65,6
brak danych	0,1	0,0	0,3	0,0	0,5	0,2
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wykształcenie						
wyższe	31,9	43,7	28,7	29,8	42,1	35,9
średnie	57,4	48,9	64,3	58,6	49,8	55,5
podstawowe	10,3	7,3	6,1	11,6	7,6	8,2
brak danych	0,4	0,1	0,9	0,0	0,5	0,4
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	I (marzec)	II (maj)	III (lipiec)	IV (wrzesień)	V (listopad)	Ogółem
Stałe zajęcie						
pracuje	66,6	69,7	60,2	65,8	72,4	66,8
uczy się	4,9	2,6	4,1	3,4	3,2	3,7
studiuje	7,8	11,1	11,2	9,9	9,8	10,0
nie pracuje/nie uczy się	19,9	16,5	24,1	20,9	14,5	19,2
brak danych	0,8	0,1	0,4	0,0	0,1	0,3
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Miejsce zamieszkania						
w dużym mieście	63,6	64,4	61,7	68,5	60,9	63,3
w małym mieście	29,0	30,7	32,9	21,7	30,7	30,0
na wsi	6,7	4,8	4,9	9,8	8,1	6,3
brak danych	0,7	0,1	0,5	0,0	0,3	0,4
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Środek transportu						
samolot	8,2	7,7	7,0	8,5	7,8	7,7
samochód osobowy	72,7	63,6	73,7	73,6	65,0	69,5
ciężarówka	2,6	0,7	0,4	0,0	0,2	0,9
pociąg	3,2	5,9	7,5	6,2	5,1	5,5
prom	3,3	4,0	1,5	4,3	4,0	3,2
autokar	9,5	17,8	8,4	7,1	17,3	12,5
pieszo/rower	0,5	0,3	1,5	0,3	0,6	0,7
brak danych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

II. PODRÓŻE ZAGRANICZNE MIESZKAŃCÓW POLSKI
W 1994 ROKU WEDŁUG PRZEKROCZEŃ GRANICY

34,3 mln

W 1994 roku na polskich przejściach granicznych zanotowano 34.296.277 wyjazdów mieszkańców Polski za granicę, co stanowiło 9,2% wzrost w stosunku do roku poprzedniego.

Ostatnie dziesięciolecie (1985-1994) przyniosło ponad 5-krotny wzrost liczby zagranicznych wyjazdów Polaków. Największy przyrost liczby podróży zagranicznych nastąpił w latach 1988-1989 (o 9,4 mln) i w latach 1991-1992 (o 8,5 mln). Ostatnie dwa lata przyniosły pewną stabilizację tempa wzrostu, roczny przyrost liczby wyjazdów kształtował się na poziomie 2-3 mln. Prognoza na 1995 rok zakłada wzrost liczby zagranicznych podróży Polaków do poziomu 36 mln.

Lata	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Wyjazdy (w mln)	6,4	7,3	8,5	9,9	19,3	22,1	20,8	29,3	31,4	34,3

Źródło: GUS.

Tabela 5.

Źródło: GUS

Kierunki wyjazdów:

- 57% wszystkich wyjazdów zagranicznych z Polski w 1994 roku odbyło się przez granicę zachodnią - 19,5 mln przekroczeń granicy (wzrost o 13% w stosunku do roku poprzedniego).
- 1/3 wszystkich wyjazdów odbyło się w omawianym roku przez granicę południową - 11,5 mln przekroczeń (wzrost o 5,2% w stosunku do roku poprzedniego).
- Na granicy wschodniej zanotowano 7,1% wszystkich zagranicznych wyjazdów mieszkańców Polski - 2,4 mln przekroczeń granicy (podobnie jak w roku poprzednim).
- Wyjazdy drogą lotniczą wzrosły w 1994 roku w stosunku do roku poprzedniego o 12,6%, zbliżając się do poziomu z roku 1991 i wynosząc 551 tys., co stanowiło 1,6% wszystkich zagranicznych wyjazdów Polaków.
- Wyjazdy drogą morską stanowiły w 1994 roku pół procenta wszystkich wyjazdów - 193 tys. przekroczeń granicy.

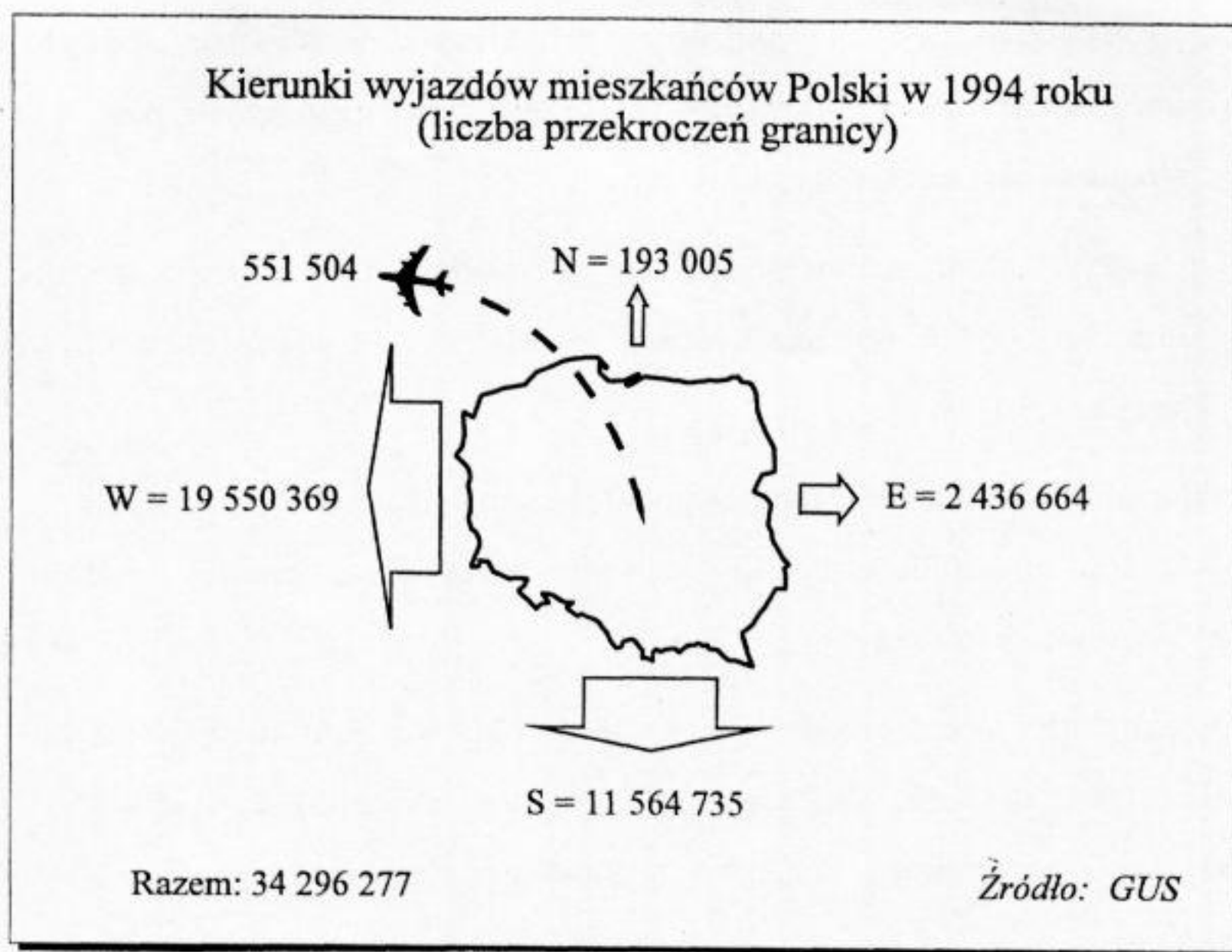
Tabela 6.

Zagraniczne wyjazdy mieszkańców Polski według granic
(1992-1994), przekroczenia granicy w mln.

Granica	R o k		
	1992	1993	1994
Zachodnia	12,257	17,272	19,550
Południowa	14,184	10,990	11,565
Wschodnia	2,165	2,460	2,437
Morska	0,175	0,184	0,193
Lotniska	0,484	0,489	0,551
Razem	29,265	31,395	34,296

Źródło: GUS

Tabela 7.

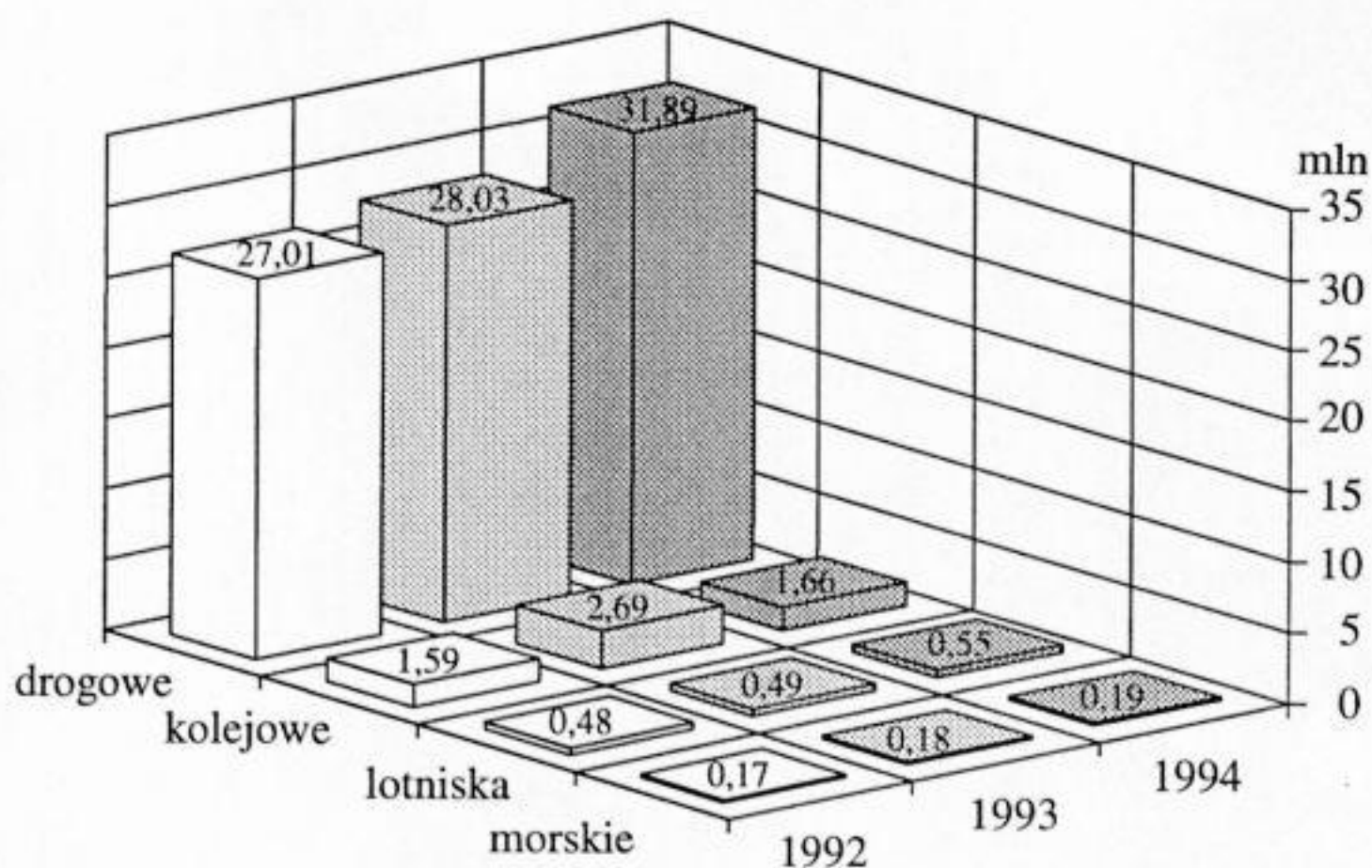
Wyjazdy zagraniczne według typów przejść

Przejściami granicznymi, cieszącymi się największą popularnością wśród mieszkańców Polski, wyjeżdżających w 1994 roku za granicę, były: Zgorzelec (4,2 mln) i Świecko (4 mln) - na granicy zachodniej, oraz Cieszyn (3,4 mln) - na granicy południowej.

Nadal utrzymywała się tendencja przekraczania granicy głównie na przejściach drogowych (92% = 31,9 mln), zmalał natomiast udział przekroczeń granicy na przejściach kolejowych (blisko o 40%), nastąpił pewien niewielki wzrost podróży drogą lotniczą i morską.

Tabela 8.

Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski (1992, 1993, 1994)
według typów przejść granicznych

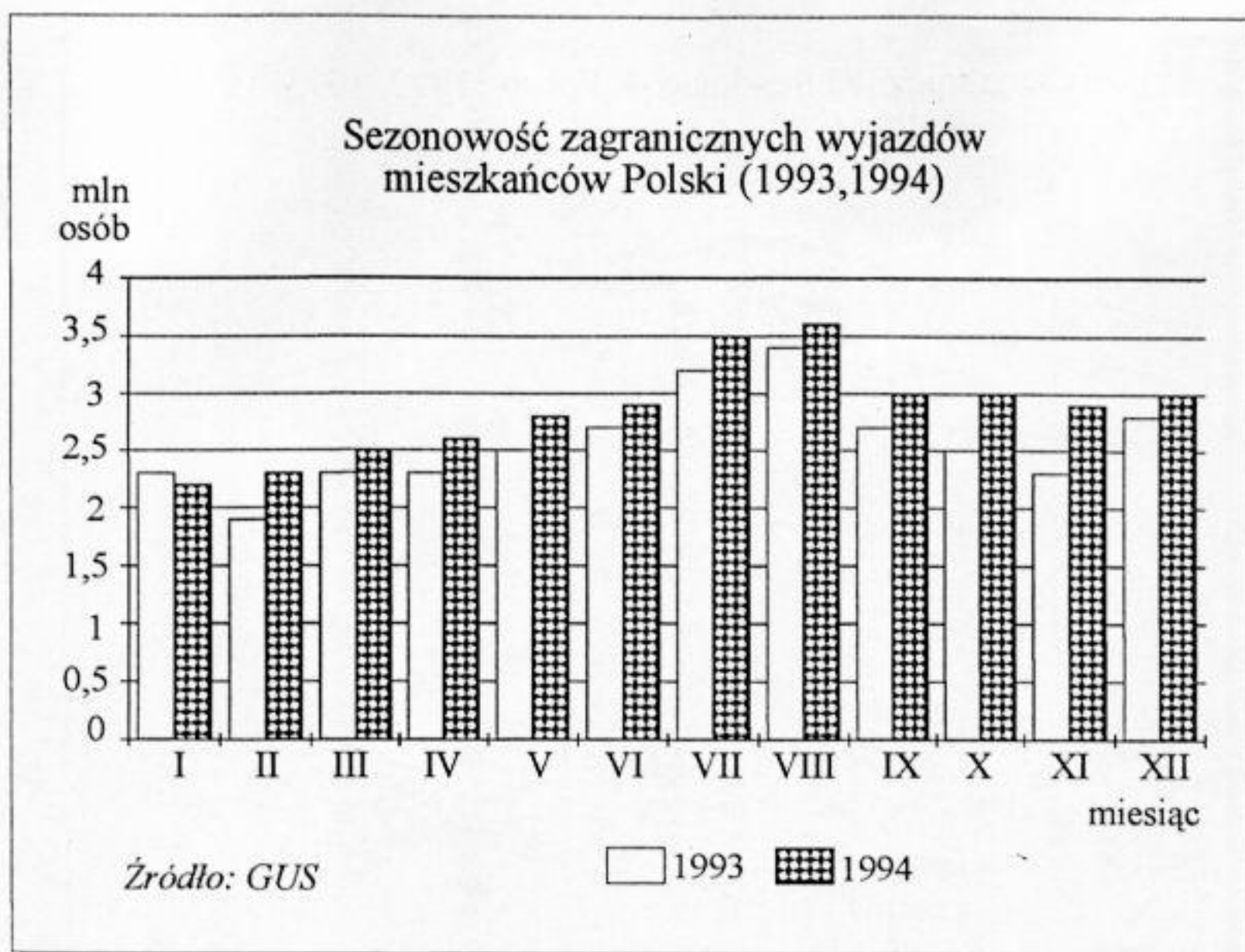

Źródło: GUS

Sezonowość wyjazdów

- W 1994 roku nastąpiła jeszcze wyraźniejsza, niż w latach poprzednich kulminacja wyjazdów zagranicznych w miesiącach wakacyjnych, czyli w lipcu (3,5 mln wyjazdów) i w sierpniu (3,6 mln).
- Najmniej wyjazdów zanotowano w styczniu (2,2 mln) i niewiele więcej w lutym (2,3 mln).
- Nadal utrzymała się tendencja do większej liczby wyjazdów w II połowie roku, a cztery ostatnie miesiące roku przyniosły niemal jednakowe wskaźniki liczby wyjazdów.

Tabela 9.

Wyjazdy zagraniczne według krajów

W polskich przejściach granicznych nie prowadzi się ewidencji wyjazdów pod kątem krajów, do których udają się przekraczający granicę. Natomiast badania Instytutu Turystyki, prowadzone na próbie odniesionej do wielkości ruchu wyjazdowego z poprzedniego roku, dotyczyły jedynie turystów, a nie podróżnych jednodniowych. Dlatego też określenie liczebności wyjazdów Polaków do poszczególnych krajów jest możliwe jedynie na podstawie szacunków.

Podstawą do oszacowania tych danych, były wyniki badań M. Zawadzkiego (IT), dotyczące uczestnictwa Polaków w krajowych i zagranicznych podróżach. Według nich, w 1994 roku w wyjazdach zagranicznych z co najmniej jednym noclegiem uczestniczyło prawie 10% Polaków, odbywając

średnio 2,3 podróży w roku. Oszacowano więc, iż jedna czwarta (8,5 mln) wszystkich zagranicznych wyjazdów mieszkańców Polski w 1994 roku, stanowiły wyjazdy turystyczne, tzn. wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem, natomiast trzy czwarte wyjazdów (25,8 mln) stanowiły parogodzinne odwiedziny sąsiednich krajów.

Udział podróży jednodniowych w ogólnej liczbie wyjeżdżających zależał od kraju i był najwyższy dla Niemiec, Czech i Słowacji, wynosząc po ok. 80 - 90%, natomiast dla krajów byłego ZSRR wynosił ok. 25%, a dla pozostałych krajów po kilka procent.

Tabela 10.

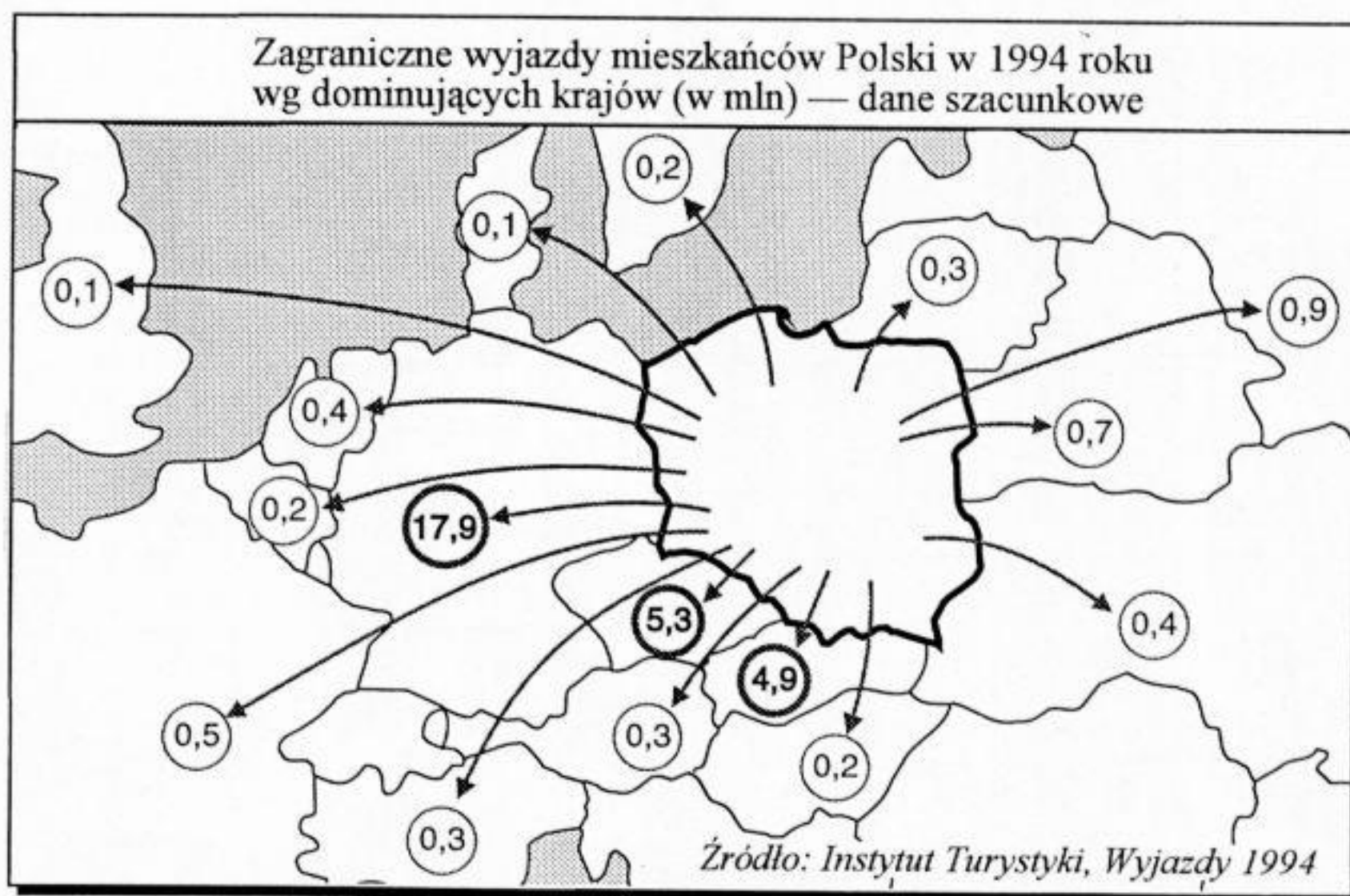

Tabela 11.

Struktura zagranicznych wyjazdów mieszkańców Polski w 1994 r.
wg krajów docelowych w mln (dane szacunkowe)

	Kraje	Ogółem	w tym turyści
1.	Świat ogółem	34,30	8,50
2.	Niemcy	17,90	2,08
3.	Czechy	5,30	0,72
4.	Słowacja	4,90	0,32
5.	Rosja	0,90	0,53
6.	Białoruś	0,70	0,53
7.	Ukraina	0,40	0,37
8.	Litwa	0,30	0,29
9.	Pozostałe kraje b.ZSRR	0,10	0,08
10.	Francja	0,50	0,49
11.	Austria	0,50	0,49
12.	Holandia	0,40	0,39
13.	Włochy	0,30	0,29
14.	Belgia	0,20	0,19
15.	Szwecja	0,20	0,19
16.	Węgry	0,20	0,19
17.	Dania	0,10	0,09
18.	W. Brytania	0,10	0,09
19.	Hiszpania	0,08	0,07
20.	Inne	1,22	1,10

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

Dane z roku 1994, dotyczące wyjazdów do poszczególnych krajów, należy dosyć ostrożnie porównywać z danymi z lat ubiegłych, gdyż podstawy do szacowania tych wielkości były różne, niemniej wnioskowanie o pewnych generalnych prawidłowościach rynku jest możliwe.

W 1994 roku Polacy nadal wyjeżdżali przede wszystkim do krajów sąsiednich, przy czym, jak już wspomniano ogromną większość tych właśnie wyjazdów stanowiły odwiedziny - jednodniowe, odbywające się najczęściej w pasie przygranicznym. Co drugi wyjazd miał za cel Niemcy (52%) a dominacja tego rynku uległa dalszemu wzrostowi. Zwiększył się także udział wyjazdów do Czech (16%) i Słowacji (14%). Do krajów byłego ZSRR wyjechało wprawdzie nieco więcej osób niż w 1993 roku, ale udział tych podróży w wyjazdach ogółem nie uległ zmianie (7%). Wśród zagranicznych wyjazdów mieszkańców Polski do pozostałych krajów europejskich największe znaczenie miały podróże do Francji, Austrii i Holandii. Wyjazdy poza Europę stanowiły nadal znikomy procent.

W ostatnich latach prawie zupełnie ustały wyjazdy Polaków do niektórych, popularnych do niedawna krajów. Nie tylko do ogarniętej wojną b. Jugosławii, ale i do odciętej przez tę wojnę Grecji, a oprócz tego do Rumunii, Bułgarii i Turcji. Na zmiany te wpłynęły przede wszystkim decyzje kolejnych państw o zniesieniu wiz, ceny i dostępność komunikacyjna tych do niedawna "niedostępnych" krajów. Wizy do W. Brytanii i Hiszpanii zniesiono właśnie w 1994 roku.

III.	CELE ZAGRANICZNYCH PODRÓŻY	24,5% wypoczynek
------	----------------------------	------------------

Głównym celem wyjazdów Polaków w 1994 roku były wypoczynek i rozrywka (24,5%), załatwianie interesów (19%), zakupy (17%) i odwiedziny u krewnych lub znajomych (16,5%). W ciągu ostatnich trzech lat notuje się wyraźny spadek zainteresowania zakupami jako głównym celem podróży (1992 r. - 39%, 1993 r. - 22%, 1994 r. - 17%), oprócz tego zwraca uwagę spadek udziału wyjazdów w odwiedziny do krewnych lub znajomych, dla przypomnienia w 1991 roku na pierwszym miejscu (30%), oraz spadek udziału wyjazdów w celu zwiedzania (1993 r. - 16%, 1994 r. 13%). W 1994 roku prawie wszystkie wskaźniki udziałów, charakteryzujących cele wyjazdu oprócz interesów i dorywczej pracy, były niższe niż w poprzednim roku, gdyż badani rzadziej wybierali po kilka odpowiedzi, koncentrując się na głównym celu pobytu.

Tabela 12.

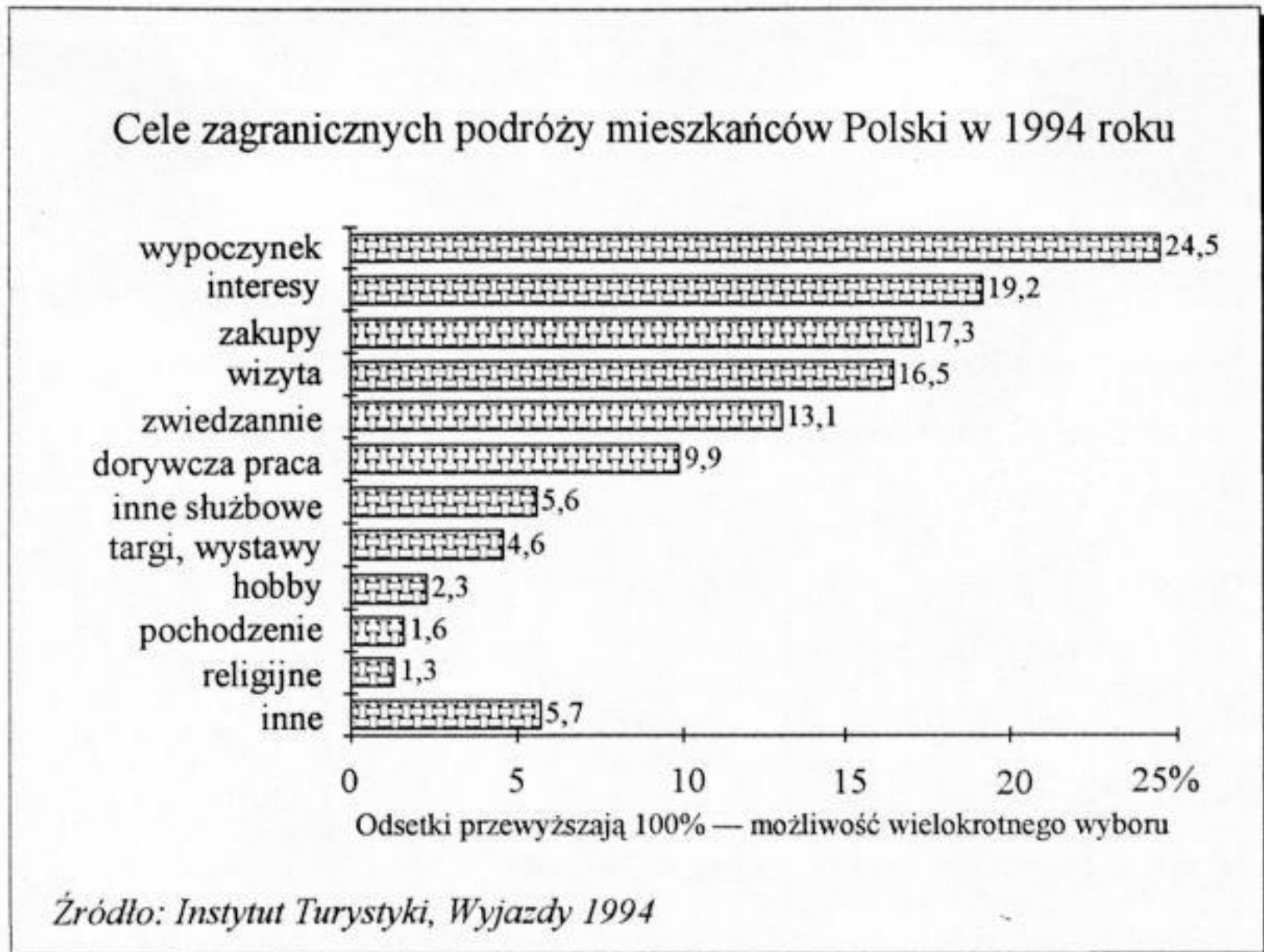
Cele zagranicznych podróży mieszkańców Polski (1992 - 1994) w %

Cel	1992	1993	1994
Wizyta	26,1	20,7	16,5
Wypoczynek	26,0	27,4	24,5
Zwiedzanie	18,6	16,4	13,1
Zakupy	39,0	22,0	17,3
Interesy	21,3	19,1	19,2
Dorywcza praca	6,8	10,2	9,9

Odsetki przewyższają 100% - możliwość wielokrotnego wyboru.

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 1994.

Tabela 13.

Zróżnicowanie sezonowe:

W miesiącach letnich częściej wyjeżdżano w celach turystycznych, takich jak wypoczynek, zwiedzanie, ale także do dorywczej pracy. Natomiast wyjazdy w interesach, na zakupy, na targi czy konferencje realizowane były częściej poza sezonem letnim. Z wizytą do krewnych lub znajomych jeżdżono mniej więcej równomiernie przez cały rok.

Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

Cel wyjazdu determinował długość pobytu za granicą. Najkrócej przebywali za granicą ci, którzy pojechali tam na zakupy (średnio 5 nocy), a najdłużej ci, którzy wyjechali do dorywczej pracy (średnio 31 nocy), wyjazdy turystyczne trwały średnio 11 nocy, a w interesach 9 nocy.

Zróźnicowanie wg krajów:

Oto główne cele wyjazdów do najczęściej odwiedzanych krajów:

Niemcy - interesy (27%), zakupy (24%), wizyta u krewnych (17%),
dorywcza praca (14,5%),

Czechy - wypoczynek (45,5%), zwiedzanie (17%) zakupy (15%),

Słowacja - wypoczynek (54,5%), zwiedzanie (23%), zakupy (20%),

Kraje b.ZSRR - wizyta u krewnych/znajomych (24%), zakupy (23%),
interesy (16%),

w tym Rosja - zakupy (22%), interesy (20%), wizyta u krewnych/znajomych (19%),

Kraje zachodnio-europejskie - dorywcza praca, turystyka, interesy,

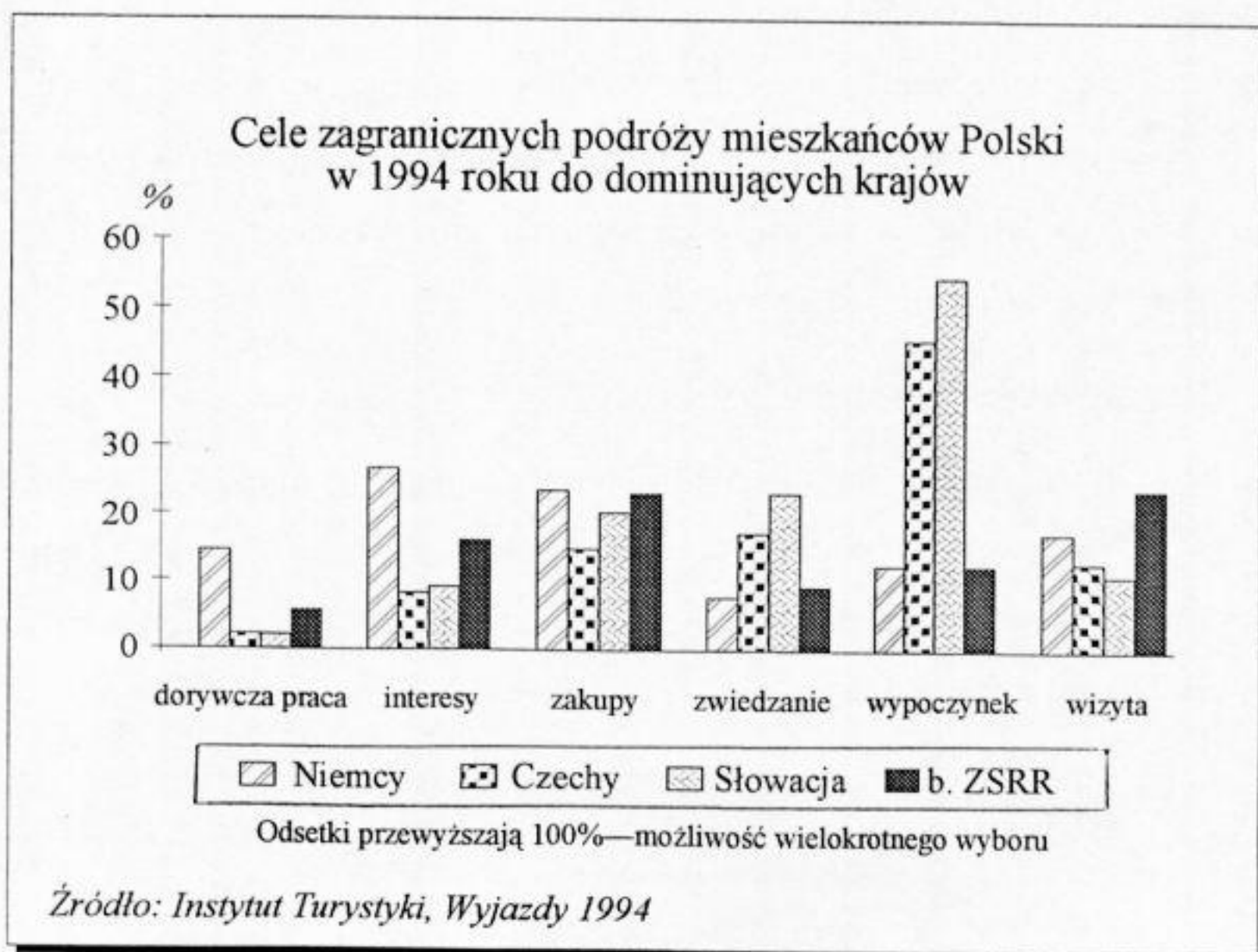
Kraje południowo-europejskie - turystyka,

Kraje Beneluksu - dorywcza praca i zakupy,

Kraje Skandynawskie - dorywcza praca i interesy,

Kraje pozaeuropejskie - turystyka i dorywcza praca.

Tabela 14.

Główne cele w poprzednich latach

- 1991 - wizyta u krewnych/znajomych, zwiedzanie
- 1992 - zakupy, wizyta u krewnych/znajomych, wypoczynek
- 1993 - wypoczynek, zakupy, interesy
- 1994 - wypoczynek, interesy.

Charakterystyka wyjeżdżających za granicę wg celów:

Turystyka - wypoczynek, rozrywka, zwiedzanie - to główny cel wyjazdu zagranicznego przede wszystkim dla ludzi młodych (57% - w wieku do 34 lat), ze średnim (50%), lub wyższym (44%) wykształceniem, głównie pracujących (68%), ale i studiujących bądź uczących się (19%). Najrzadziej byli to mieszkańcy województw wschodnich (9%), a najczęściej zachodnich (28,5%), oraz południowych (25%) i relatywnie dużo mieszkańców Warszawy i województwa stołecznego (14%). W celach turystycznych wyjeżdżali najczęściej mieszkańcy dużych miast (70%), a najrzadziej mieszkańcy wsi (5%). Środkiem transportu był dla nich dosyć często samochód osobowy (60%), chociaż rzadziej niż w innych kategoriach wyjazdów i bardzo często jak na ten środek transportu - autokar (26%). Najczęściej w celach turystycznych wyjeżdżano na 7-14 nocy (47%), a średnia długość pobytu wynosiła 11 nocy. Najczęściej wyjazd taki organizowano samodzielnie, ale też bardzo często korzystano z usług biura podróży, czas spędzano głównie na objeździe (33%), na pobycie w górach (13%), nad morzem (10%) i relatywnie rzadko w miastach (27%). Bazą noclegową tej grupy podróżnych był hotel (35%), wynajęty pokój bądź pensjonat (27%) albo camping (22%).

Zakupy - w tym celu za granicę wyjeżdżały głównie osoby w wieku 25 - 44 lata (blisko 70%), ze średnim wykształceniem (70%), pracujące (63%), ale też sporo niepracujących (25%), mieszkańcy dużych (52%) i małych (38%) miast, z województw zachodnich (36%), południowych (18%),

centrum (16%) i wschodu kraju (13%). Za granicą przebywano dosyć krótko (5 nocy), a najczęściej 2-3 noce (37%). Wyjazd organizowany był indywidualnie, środkiem transportu był przede wszystkim samochód osobowy (81%), a bazą noclegową wynajęty pokój bądź pensjonat (29%), mieszkanie rodziny bądź znajomych (23%), a dosyć często był to po prostu własny samochód osobowy.

Interesy - w tym celu wyjeżdżali za granicę głównie mężczyźni (80%), w wieku 25 - 44 lata (71%), pracujący (83%), głównie z wyższym (aż 52%) i średnim (43%) wykształceniem, mieszkańcy dużych miast (aż 70%), najwięcej z województw zachodnich (34%), a poza tym równomiernie z całego kraju (od 13 do 16% dla każdej grupy województw). Średnia długość pobytu wynosiła 9 nocy, a najczęściej od 2 do 6 nocy (60%). Wyjazd organizowano głównie samodzielnie, ale bardzo często organizatorem była instytucja zapraszająca, bądź wysyłająca. Interesy załatwiano głównie w miastach (78%), bazą noclegową był najczęściej hotel (53%), lub wynajęty pokój (20%), a środkiem transportu samochód osobowy (70%), i bardzo często samolot (14%).

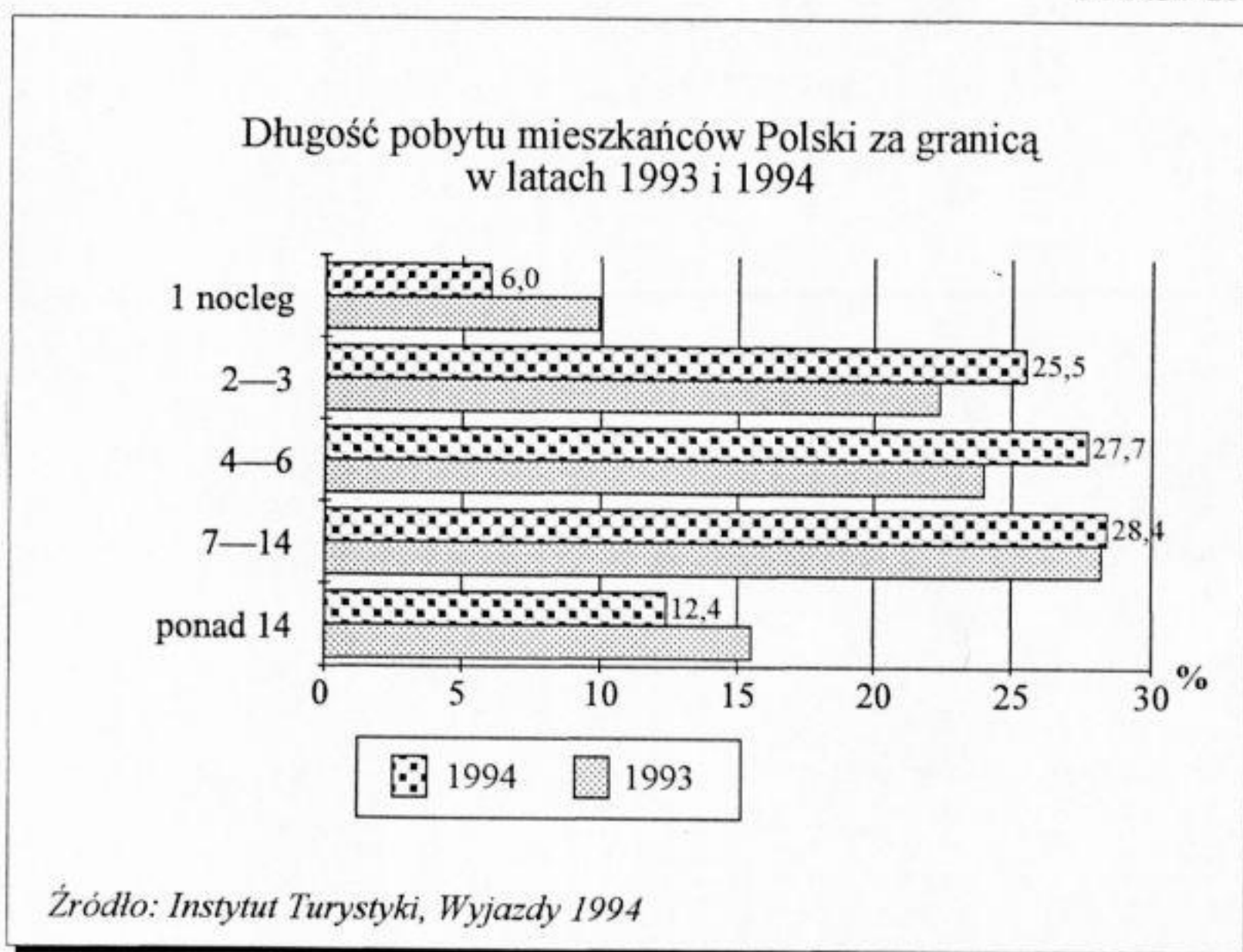
Dorywcza praca - ten cel wyjazdu od dwóch lat deklaruje po około 10% wyjeżdżających za granicę, warto więc przyjrzeć się im bliżej. W roku 1994 byli to głównie mężczyźni (84%), dosyć młodzi (67% w wieku do 34 lat), ze średnim (73%) i dosyć często podstawowym (16%) wykształceniem, głównie niepracujący (aż 56,5%) i relatywnie często studiujący (12%), mieszkańcy równie często małych, jak i dużych miast (po 44%) i dosyć często mieszkańcy wsi (11%), głównie z województw zachodnich (40%) i centrum kraju (18,5%). Średnia długość pobytu była dosyć wysoka i wynosiła aż 31 nocy. Do dorywczej pracy za granicą wyjeżdżano najczęściej na zaproszenie krewnych, bądź znajomych, lub wyjazd taki organizowano samodzielnie. Pracowano głównie w miastach (67%), ale też bardzo często na wsi (aż 22% pobyków). Bazą noclegową był wynajęty pokój (39%), lub mieszkanie rodziny czy znajomych (24%) a środkiem transportu samochód osobowy (80%) i relatywnie często prom (7%).

IV. DŁUGOŚĆ POBYTU ZA GRANICĄ

10,9 nocy

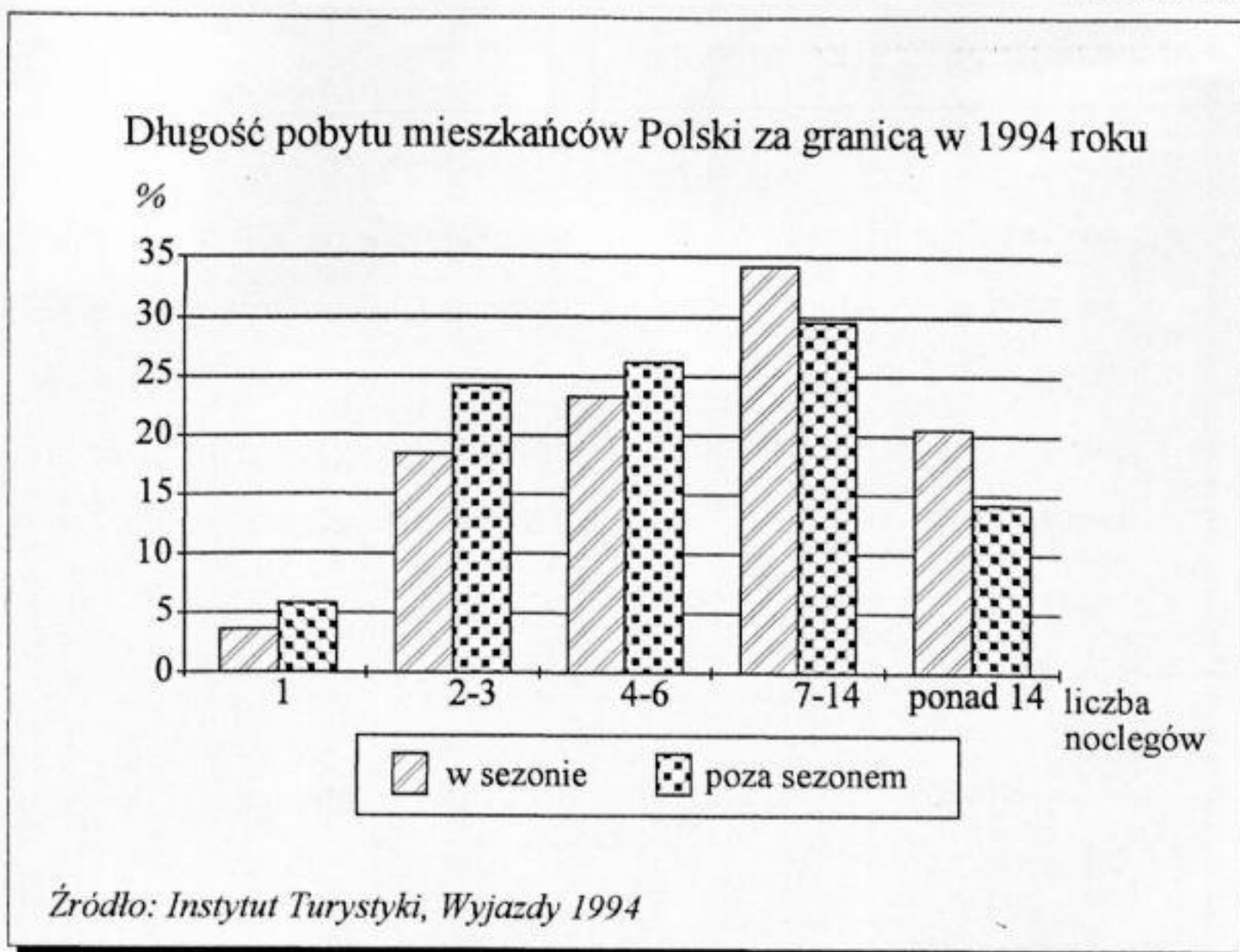
W zagranicznych wyjazdach Polaków obserwuje się od kilku lat dwie tendencje, a mianowicie z jednej strony są to bardzo liczne wyjazdy jednodniowe, bez noclegu, a z drugiej strony są to mniej liczne, ale za to dosyć długie wyjazdy z noclegiem. W 1994 roku średnia długość pobytu za granicą wynosiła 10,9 nocy (w 1993 r. - 12 nocy, w 1992 r. - 10 nocy).

Tabela 15.

Największy udział w turystycznym ruchu wyjazdowym z Polski miały osoby przebywające za granicą od 7 do 14 noclegów (31%), oraz od 4 do 6 noclegów (25%). Średni czas pobytu za granicą w sezonie letnim był nieco dłuższy (11 noclegów) od średniego czasu pobytu poza sezonem (10,8 noclegów). Ponad połowa turystów z Polski (55%), spędziła za granicą więcej niż 7 noclegów.

Tabela 16.

Zróżnicowanie wg. celu pobytu

Najkrócej przebywali za granicą ci, którzy pojechali tam na zakupy (średnio 5,3 nocy), lub w interesach (średnio 9,6 nocy), trochę dłużej ci, którzy wyjechali w celach typowo turystycznych (wypoczynek i poznanie nowych miejsc - średnio 10,8 nocy), najdłużej ci, którzy wyjechali do pracy (średnio 30,9 nocy).

Tabela 17.

Długość pobytu mieszkańców Polski za granicą w 1994 roku według celu w %

Noclegi	Turystyka	Zakupy	Praca	Interesy
1	2,4	14,5	0,8	6,0
2 - 3	15,2	40,6	6,0	34,3
4 - 6	27,7	30,3	15,5	32,0
7 - 17	43,8	11,6	23,8	20,1
ponad 14	10,9	3,0	53,9	7,6
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

Zróźnicowanie wg krajów:

Średni czas pobytu za granicą wiązał się z położeniem danego kraju - im dalej od Polski, tym dłużej tam przebywano, i tak do krajów sąsiednich wyjeżdżano na kilka nocy, do krajów zachodniej Europy - na kilkanaście a do krajów zamorskich - na kilkadziesiąt nocy.

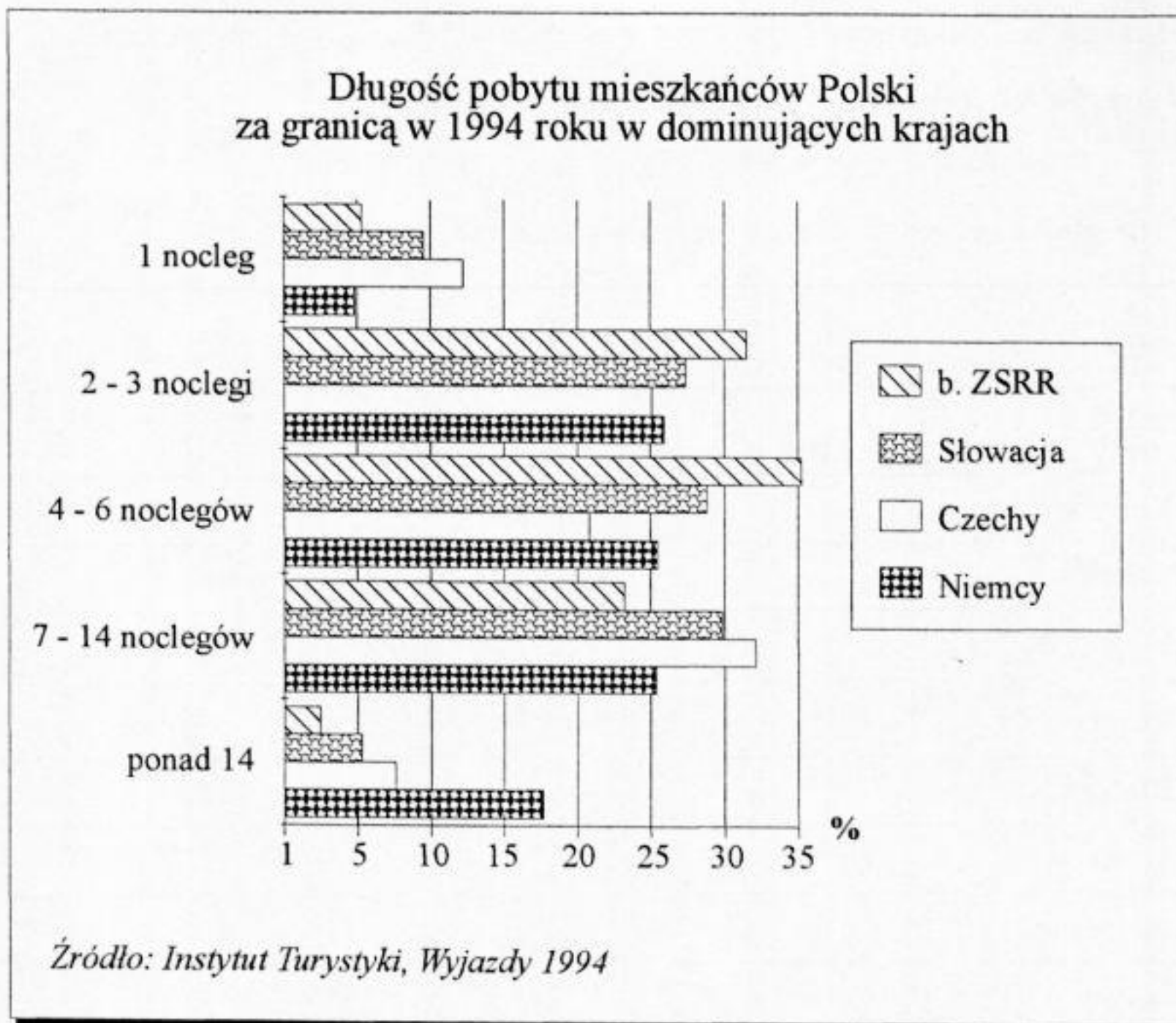
Średni czas pobytu za granicą wg krajów (noclegi)

Tabela 18.

Kraj	1993	1994
Ogółem	12,0	10,9
Niemcy	9,5	9,4
Czechy		6,1
Słowacja	4,5	4,6
Rosja		6,6
Białoruś		4,8
Litwa	5,8	4,5
Ukraina		6,4
Łotwa		4,5
Francja	18,0	18,5
Austria	7,4	8,1
Holandia	10,0	12,4
Włochy	18,0	15,8
Belgia	10,0	16,0
Szwecja	21,2	21,9
Węgry	6,3	7,3
W. Brytania	11,3	19,5
Hiszpania	18,0	17,4
Kraje pozaeuropejskie	53,4	56,3

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

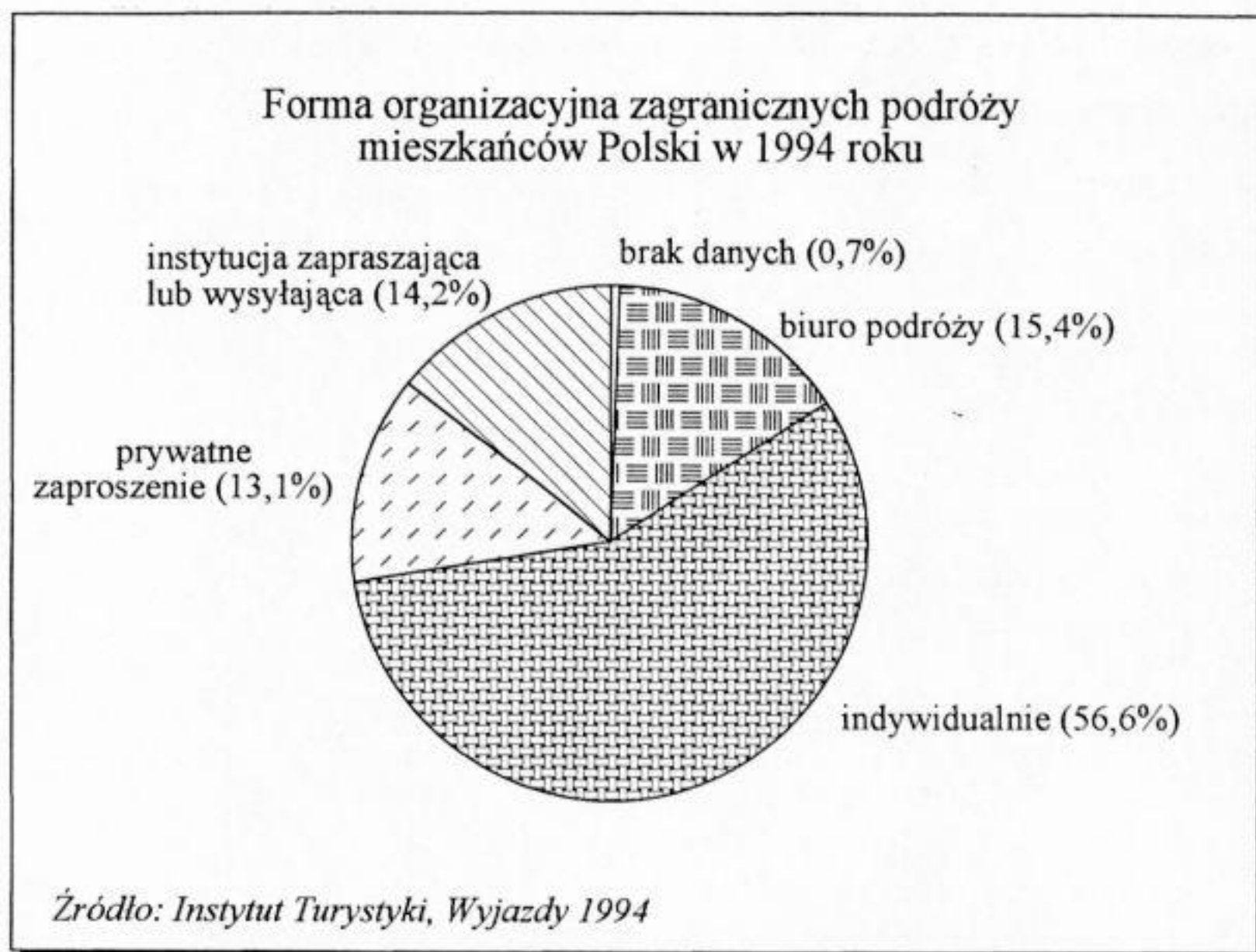
Tabela 18a.

V. FORMA ORGANIZACYJNA WYJAZDU.	56,6%	indywidualnie
---------------------------------	-------	---------------

Najwięcej turystów polskich wyjeżdżało w 1994 roku za granicę indywidualnie (56,6%). Z pośrednictwa biura podróży skorzystało 15,4% (w 1993r. - 14,5%).

Tabela 19.

Zróźnicowanie ze względu na długość pobytu:

Wyjazdy indywidualne dominowały w grupie turystów wyjeżdżających na krótko - od 2 do 6 nocy (60%), pobyt długi najczęściej organizowany był przez biuro podróży (50%), lub przez instytucję wysyłającą za granicę grupę zorganizowaną (42%).

Zróżnicowanie sezonowe:

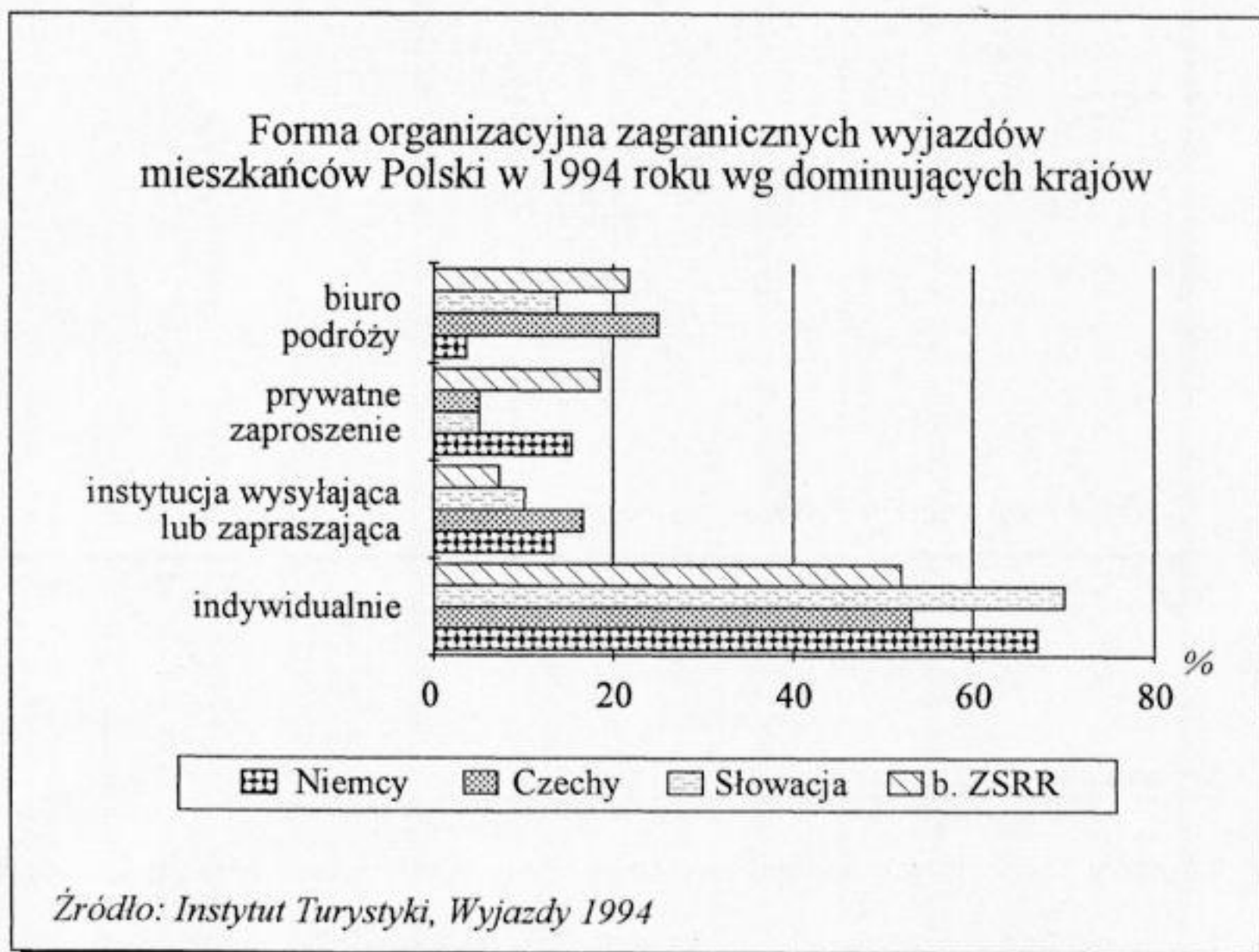
Stosunkowo najwięcej wycieczek organizowanych przez biuro podróży odbyło się w sezonie letnim.

Zróżnicowanie wg krajów:

Do Niemiec i na Słowację wyjeżdżano w ogromnej większości indywidualnie (po ok. 70% wyjazdów do tych krajów). Do Czech i krajów byłego ZSRR wyjeżdżało najwięcej grup wycieczkowych (po blisko 25% wyjazdów do tych krajów), przy czym b. ZSRR to sporo wyjazdów z wizytą do krewnych i znajomych (18,5%).

Wyjazdy do krajów zachodnio-europejskich i poza-europejskich to także głównie wycieczki i wyjazdy z wizytą.

Tabela 20.

Zróźnicowanie wg celu pobytu

Wyjazdy z biurem podróży to przede wszystkim wyjazdy w celach czysto turystycznych (86%). Wyjazdy indywidualne to głównie wyjazdy w interesach (25%), na zakupy (24%), na wypoczynek (21%) i z wizytą (14%). Wyjazdy organizowane przez instytucję to wyjazdy w interesach (37%), na targi i wystawy (35%) i w celach służbowych (22%).

Zmiany w porównaniu z rokiem 1993:

Brak istotnych zmian, nieco rośnie udział wyjazdów organizowanych przez biuro podróży, oraz instytucję.

Tabela 21.

Forma organizacyjna zagranicznych podróży mieszkańców Polski
(1993 - 1994) w %

Organizator	1993	1994
Biuro podróży	14,5	15,4
Prywatne zaproszenie	13,3	13,1
Instytucja wysyłająca lub zapraszająca	12,9	14,2
Indywidualnie	57,5	56,6
Brak danych	1,8	0,7
Razem	100,0	100,0

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

VI. WYJAZDY ORGANIZOWANE PRZEZ BIURA PODRÓŻY	15,4%
--	-------

Po znacznym spadku w ostatnich trzech latach udziału osób wyjeżdżających za granicę za pośrednictwem biura podróży, w 1994 roku nastąpił niewielki wzrost udziału tej formy wyjazdu (z 14,5% w 1993 r. do 15,4% w 1994 r.). Wyjazdy wycieczkowe z biurem stanowiły 10,9%, a wyjazdy z częściowym udziałem biura (biuro jako noclegodawca lub przewoźnik) stanowiły 4,5%.

Zróźnicowanie ze względu na cechy demograficzne wyjeżdżających:

Wyjazdy z biurem podróży wybierały relatywnie często kobiety (49%), najczęściej były to osoby wieku 25 - 44 lata (57%), przy czym wyjazdy wycieczkowe wybierały relatywnie często osoby starsze - powyżej 45 roku życia (32%), przeważały osoby z wyższym wykształceniem (49%), pracujące (72%), mieszkające w dużych miastach (70%), głównie z województw południowych i zachodnich naszego kraju, relatywnie często z Warszawy.

Zróźnicowanie ze względu na środek transportu:

Wyjazdy z biurem to głównie wyjazdy autobusowe (50%), przy czym wyjazdy wycieczkowe to aż 67% wyjazdów autokarem, a wyjazdy indywidualne z biurem to głównie wyjazdy własnym samochodem osobowym (63%).

Zróźnicowanie wg celu:

Głównym celem tych wyjazdów był wypoczynek (56,6%) i poznanie nowych miejsc (29%), a dopiero potem zakupy (10%).

Zróźnicowanie wg bazy:

Bazą noclegową były hotele (53,5%), pokoje gościnne i pensjonaty (20%), oraz campingi (aż 15,6%).

Zróżnicowanie wg sposobu spędzania czasu:

Wyjazdy z biurem podróży to głównie wyjazdy objazdowe (35,6%), relatywnie często pobyty nad morzem (10,4%), i w górach (9%), a rekatywnie rzadko pobyt w mieście (30%), przy czym wyjazdy wycieczkowe z biurem to aż 43,5% wyjazdów objazdowych.

Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

Przeważały pobyty na 7 do 14 nocy (54%), a następnie prawie równie często na ponad 14 nocy (17%) jak i na 4 do 6 nocy (18%).

Zróżnicowanie wg krajów:

Za pośrednictwem biura podróży wyjeżdżano głównie do krajów południowej i zachodniej Europy, krajów byłego ZSRR i Czech.

Zmiany w porównaniu z 1993 rokiem:

Nieznaczny wzrost udziału wyjazdów organizowanych za pośrednictwem biur podróży, wzrost udziału wyjazdów objazdowych autokarem.

Tabela 22.

Wyjeżdżający za granicę w 1994 roku za pośrednictwem
biura podróży, w %

Dane o wyjeżdżających	Biuro - razem	Wycieczka z biurem	Indywidualnie z biurem
Płeć			
kobiety	49,0	48,7	49,6
mężczyźni	51,0	51,3	50,4
Wiek			
do 24 lat	16,4	16,2	17,4
25 - 34 lata	29,4	26,4	36,7
35 - 44 lata	27,4	25,6	31,6
powyżej 45 lat	26,8	31,8	14,3
Wykształcenie			
wyższe	48,8	51,3	42,7
średnie	45,1	41,0	55,0
podstawowe	5,6	7,0	2,3
brak danych	0,5	0,7	0,0
Stan zawodowy			
pracuje	72,3	73,3	69,9
uczy się	5,7	6,5	3,7
studiuje	9,3	8,5	11,5
nie uczy się, nie pracuje	12,1	11,5	13,6
brak danych	0,6	0,2	1,3
Mieszka w:			
dużym mieście	70,1	70,4	69,5
małym mieście	25,4	24,9	26,9
na wsi	4,1	4,3	3,6
brak danych	0,4	0,4	0,0
Odsetki w poszczególnych kategoriach sumują się do 100,0			

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

Tabela 23.

Wyjazdy mieszkańców Polski za granicę w 1994 roku
zorganizowane za pośrednictwem biura podróży, w %

Wyjazdy	Biuro - razem	Wycieczka z biurem	Indywidualnie z biurem
Cel wyjazdu			
wizyta	5,3	6,0	3,6
wypoczynek	56,6	59,1	50,4
zwiedzanie	29,0	26,6	34,9
pochodzenie	2,1	2,5	1,2
zakupy	9,8	10,9	7,2
dorywcza praca	1,4	0,7	3,0
interesy	3,9	2,9	6,6
hobby	4,2	4,7	1,1
inne	9,0	9,0	8,9
Noclegi			
1 noc	1,7	1,2	2,8
2 - 3 noce	9,0	8,3	10,8
4 - 6 nocy	18,4	19,0	16,8
7 -14 nocy	54,0	55,5	50,6
ponad 14 nocy	16,9	16,0	19,0
Sposób spędzania czasu			
w mieście	30,5	28,6	35,3
nad morzem	10,4	7,7	16,8
w górach	8,7	7,6	11,6
w kontakcie z przyrodą	2,9	2,5	3,9
objazd	35,6	43,5	16,4
inne	5,2	3,3	9,8
brak danych	6,7	6,8	6,2

Wyjazdy	Biuro - razem	Wycieczki z biurem	Indywidualnie z biurem
Baza			
hotel	53,5	62,1	32,6
camping	15,6	14,6	18,1
pokój, pensjonat	20,4	14,9	33,8
u rodziny/znajomych	1,9	1,9	2,1
inne	4,4	2,7	8,8
brak danych	4,2	3,8	4,6
Środek transportu			
samolot	10,1	5,4	21,5
samochód osobowy	34,3	22,3	63,3
ciężarówka	0,8	0,4	1,8
pociąg	4,1	3,1	6,5
prom	1,4	1,5	1,3
autokar	49,2	67,2	5,1
pieszo/rower	0,1	0,1	0,5
Kraj docelowy			
Niemcy	7,2	4,3	14,4
Kraje b. ZSRR	14,9	15,1	14,4
Czechy i Słowacja	12,7	12,6	12,8
Węgry	4,4	5,0	2,9
Austria	16,7	21,0	6,3
Skandynawia	2,1	1,9	2,5
południowo-europejskie	20,9	21,3	19,7
zachodnio-europejskie	13,4	12,0	16,8
poza - europejskie	4,1	3,7	5,1
pozostałe	3,6	3,1	5,1
Sezon			
poza sezonem	74,2	78,4	63,8
w sezonie letnim	25,8	21,6	36,2
Odsetki w kategorii - "Cel wyjazdu" - nie sumują się do 100,0 - możliwość wielokrotnego wyboru. W innych kategoriach sumują się do 100,0			

Źródło: Instytut Turystyki, Wyjazdy 94.

VII. BAZA NOCLEGOWA

30,9% hotel

Ponad 30% turystów z Polski przebywając w 1994 roku za granicą noco-
wało tam w obiektach typu hotelowego, wynajęty pokój lub pensjonat wy-
brało 23,3%, u rodziny i znajomych zatrzymało się 21,2%.

Tabela 24.

Zróźnicowanie ze względu na długość pobytu:

Turyści z Polski, przebywający za granicą dłużej, częściej niż przecięt-
nie zatrzymywali się na campingu, a korzystający z gościnności rodziny lub
znajomych zatrzymywali się u nich równie często na kilka jak i kilkanaście
nocy.

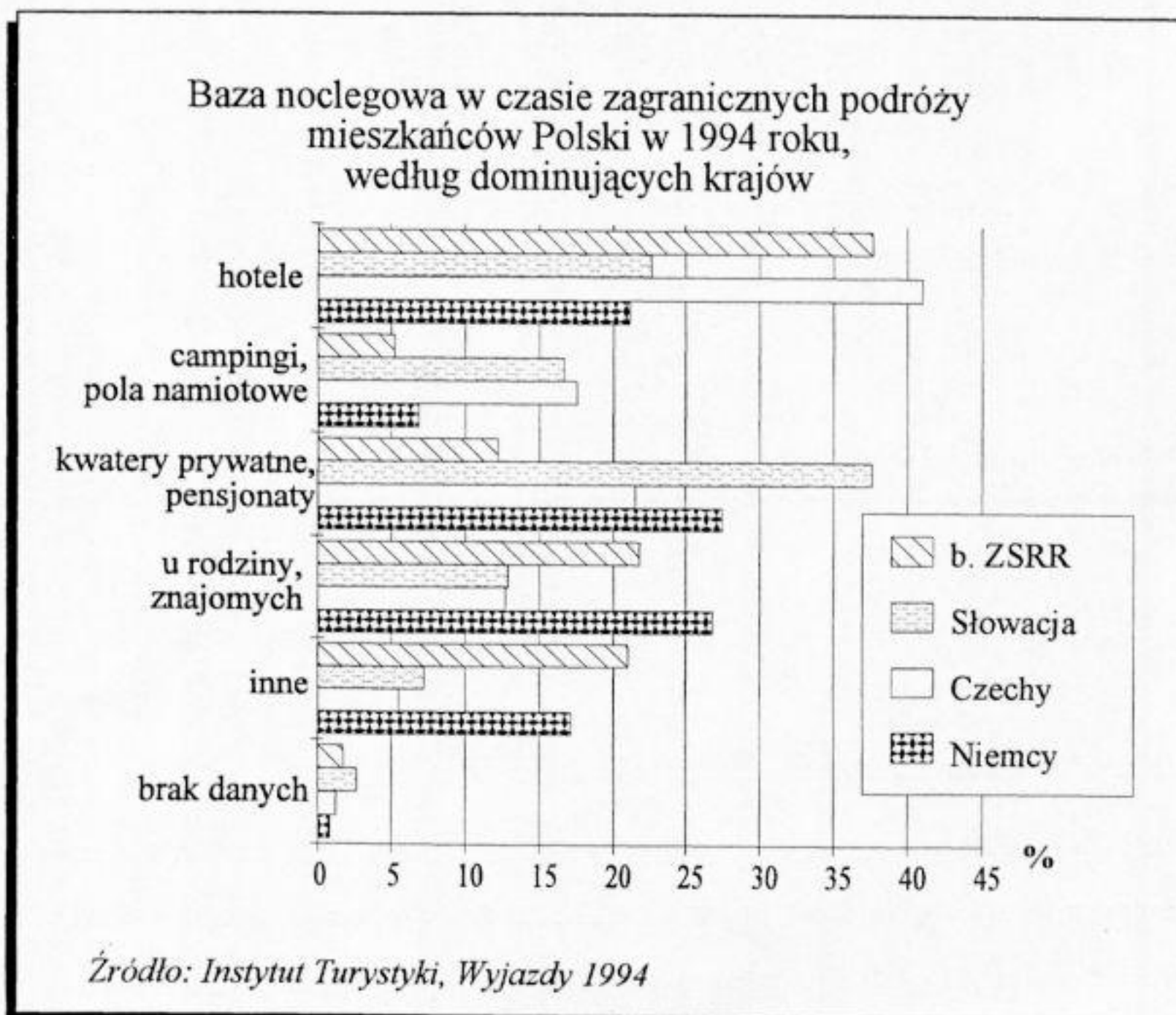
Zróżnicowanie sezonowe:

Noclegi na campingach i polu namiotowym wybierano częściej w miesiącach letnich.

Zróżnicowanie wg krajów:

Kraj, który odwiedzano determinował rodzaj wybranej przez turystów bazy. I tak, odwiedzający Niemcy nocowali głównie w wynajętych pokojach lub pensjonatach, ewentualnie u rodziny bądź znajomych (po 27%). Wyjeżdżający do Czech nocowali tam głównie w hotelach (43%), lub w wynajętych pokojach czy pensjonatach (21%). W Słowacji natomiast odwrotnie - najczęściej nocowano w pensjonatach lub wynajętych pokojach (38%), a dopiero potem w hotelach (30%). W krajach byłego ZSRR bazą dla turystów z Polski był najczęściej hotel (37%) i mieszkanie rodziny ewentualnie znajomych (22%), zaskakująco często inne nie nazwane w ankiecie miejsca (21%).

Tabela 25.

Zróźnicowanie wg celu:

Biznesowe i turystyczne cele wyjazdów, przysporzyły klientów zagranicznym hotelom, a wyjazdy w celu odwiedzenia krewnych lub znajomych - przeciwnie, te kategorie turystów z Polski zatrzymywały się u osób prywatnych.

Zmiany w porównaniu z rokiem 1993:

Więcej niż w roku 1993 Polaków, korzystało za granicą z hoteli, a nieco mniej z mieszkań rodziny lub znajomych.

VIII. SPOSÓB SPĘDZANIA CZASU ZA GRANICĄ 55,4% w miastach

Turystyka wyjazdowa z Polski to przede wszystkim turystyka miejska - ponad 55% turystów z naszego kraju spędzało swój czas za granicą na pobycie w mieście. Objazd i wędrówkę wybrało 16%.

Tabela 26.

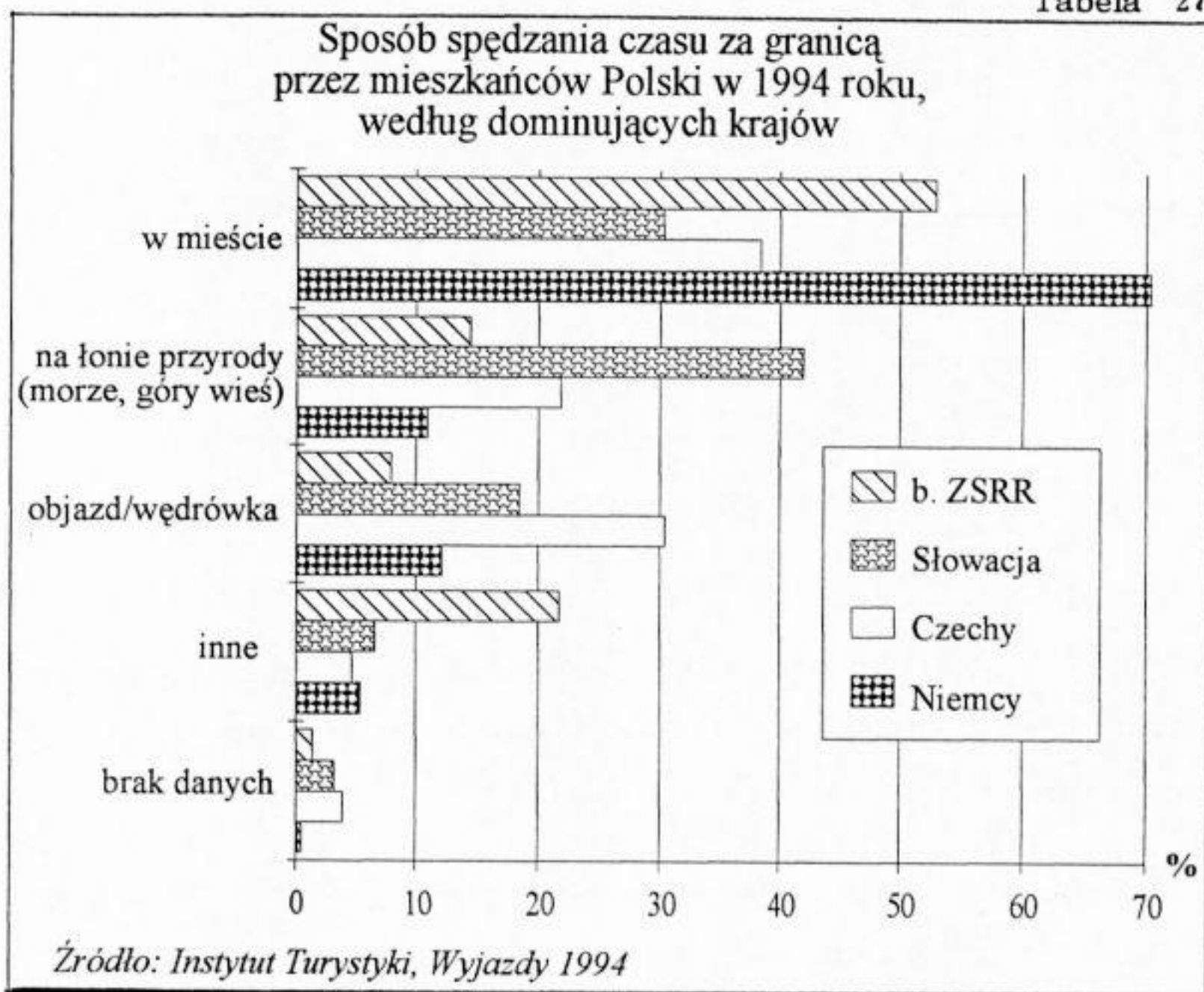
Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

W sezonie letnim częściej spędzano czas za granicą na wypoczynku nad morzem, w górach i na wsi, a nieco rzadziej na pobycie w miastach, natomiast na wyjazdy objazdowe nie miała wpływu pora roku.

Zróźnicowanie wg krajów:

W Niemczech najczęściej przebywano w miastach (70%), w Czechach zaś stosunkowo często na objeździe i wędrownie (31%), a w Słowacji przede wszystkim w górach (31%). Pobyt w krajach byłego ZSRR miał miejsce najczęściej w miastach (54%), ale i stosunkowo często na wsiach (9%).

Tabela 27.

Zróźnicowanie wg celu:

Pobyt za granicą w miastach wiązał się z wyjazdem w interesach (27%) i na zakupy (23%). Pobyt w górach, nad morzem, na wsi i na łonie przyrody wiązał się z wypoczynkowym charakterem wyjazdu (64%). Objazd i wędrownka to był także wypoczynek (42%) ale również chęć poznania innego kraju (34%), a czasami zakupy (11%) i interesy (10%).

Zmiany w porównaniu z rokiem 1993:

Urósł odsetek form objazdowych (o 7%) i zmalał nieco odsetek pobytów w miastach.

IX. ZAGRANICZNE PODRÓŻE WG DOMINUJĄCYCH KRAJÓW

NIEMCY

- Co drugi zagraniczny wyjazd z Polski miał za cel Niemcy (52%), a dominacja tego rynku uległa dalszemu wzrostowi. Ogromną większość tych wyjazdów (blisko 90% = 15,8 mln), stanowiły odwiedziny jednodniowe, odbywające się najczęściej w pasie przygranicznym i związane z odbywającymi tam zakupami. Natomiast wyjazdy turystyczne, z przynajmniej 1 noclegiem, stanowiły pozostałe 10% (wg szacunków 2,08 mln).
- Celem wyjazdów do Niemiec, z przynajmniej 1 noclegiem było głównie załatwianie interesów (27%), zakupy (24%), wizyta u krewnych lub znajomych (17%), dosyć często także dorywcza praca (14,5%).
- Długość pobytu wynosiła średnio 9,4 nocy, w Niemczech przebywano krócej niż w innych krajach Europy Zachodniej, a pobyty tam były dosyć zróżnicowane, gdyż trwały tak samo często po 2-3 noce, jak i 4-6 nocy i 7-14 nocy (po ok. 26%).
- Organizacja wyjazdu była głównie indywidualna (67%), zaproszenie krewnych bądź znajomych stanowiło 15%, a wyjazdy z biurem podróży to zaledwie 3,7%.
- Bazą noclegową był równie często wynajęty pokój lub pensjonat (27%), jak i mieszkanie rodziny lub znajomych (27%), na hotel zdecydowało się 21% wyjeżdżających do tego kraju.
- Czas spędzano głównie w mieście (70%), czasami na objeździe (12%).
- Środek transportu to aż w 91% samochód osobowy, a zaledwie w 6,6% pociąg.

- Wyjeżdżający do Niemiec to głównie mieszkańcy województw zachodnich i Śląska, mieszkańcy dużych miast (58%), głównie mężczyźni (73%), ludzie młodzi w wieku od 25 do 34 (42%), ze średnim wykształceniem (61%), pracujący (63%), ale często też nie pracujący i nie uczący się (25%).
- Niemcy były też najczęściej odwiedzane jako drugi kraj, który wizytowano w czasie zagranicznego wyjazdu, co wiąże się z tranzytem przez Niemcy do innych państw Europy zachodniej.

CZECHY

- Ponad 15% wszystkich wyjeżdżających za granicę w 1994 roku mieszkańców Polski, odwiedziło Czechy (5,3 mln), z tego szacunkowo 14% stanowili turyści, spędzający tam przynajmniej 1 noc (720 tys.).
- Celem wyjazdów do Czech, z przynajmniej 1 noclegiem był przede wszystkim wypoczynek (45,5%, zwiedzanie (17%), zakupy (15%) i odwiedziny u krewnych lub znajomych (13%).
- Długość pobytu wynosiła średnio 6,1 nocy, czyli w Czechach przebywano zazwyczaj dosyć krótko, chociaż pobyty trwające od 7 do 14 nocy nie należały do rzadkości (33%).
- Organizacja wyjazdu - w 1994 roku nastąpił znaczny wzrost udziału wyjazdów do Czech organizowanych przez biuro podróży (w 1993 r. - 9%, w 1994 r. - 25%), nastąpił natomiast spadek wyjazdów organizowanych indywidualnie (z 73% w 1993 r., do 53% w 1994 r.).
- Bazą noclegową wyjeżdżających do Czech był przede wszystkim hotel (43%), a następnie wynajęty pokój lub pensjonat (21%), oraz camping (17,5%).
- Czas spędzany w Czechach stosunkowo często na objeździe (30%), i w górach (13%) i dosyć rzadko, jak na tę zazwyczaj dominującą kategorię - w miastach (38%).

- Środkiem transportu w podróży do Czech, był rzadziej niż zazwyczaj samochód osobowy (59,5%), a częściej autokar (30%).
- Wyjeżdżający do Czech, to głównie mieszkańcy Śląska i województw południowych i zachodnich naszego kraju, mieszkańcy dużych miast (63%), ludzie młodzi, ok. 50% w wieku do 34 lat, zaskakująco często z wyższym wykształceniem (48%), pracujący (77%).

SŁOWACJA

- Około 14% wszystkich wyjeżdżających za granicę w 1994 roku mieszkańców Polski, odwiedziło Słowację (4,9 mln), z tego szacunkowo ok. 6,5% stanowili turyści, spędzający tam przynajmniej 1 noc (320 tys.).
- Celem wyjazdu do Słowacji był głównie wypoczynek (54,5%), poznanie kraju (23%) i zakupy (20%).
- Długość pobytu wynosiła średnio 4,6 nocy, czyli wyjazdy do Słowacji to głównie krótkie wyjazdy na kilka nocy.
- Organizacja wyjazdu była głównie indywidualna (70%), z biurem podróży wyjechało 14,5% - dużo mniej niż w wyjazdach do Czech.
- Bazą noclegową był najczęściej wynajęty pokój lub pensjonat (38%), ewentualnie hotel (23%), i dosyć często camping (17%).
- Czas spędzano głównie na wypoczynku w górach (aż 31%), i stosunkowo często na objeździe i wędrówce (18%), a dosyć rzadko, jak na tę kategorię - w mieście (30%).
- Środkiem transportu w podróży do Słowacji był głównie samochód osobowy (67%), dosyć często autokar (22%) i zaskakująco często podróż odbywano piechotą lub na rowerze (8,4%).
- Wyjeżdżający do Słowacji - to głównie mieszkańcy województw południowych (53%), najczęściej ludzie młodzi, w wieku do 34 lat (63%), mieszkańcy dużych miast (67%), pracujący (64%), ale i sporo studentów (16%).

KRAJE BYŁEGO ZSRR

- Około 7% wszystkich wyjeżdżających za granicę w 1994 roku mieszkańców Polski, odwiedziło kraje byłego ZSRR (2,4 mln), z tego najczęściej wyjazdów zanotowano do Rosji (900 tys.), do Białorusi (700 tys.), Ukrainy (400 tys.) oraz Litwy (300 tys.), 3/4 wszystkich wyjazdów do tych krajów stanowiły wyjazdy turystyczne, z przynajmniej 1 noclegiem (szacunkowo 1,8 mln).
- Cele wyjazdów na wschód, to przede wszystkim odwiedziny u krewnych lub znajomych (24%), i prawie równie często zakupy (23%), a następnie załatwianie interesów (16%) i dopiero potem wypoczynek (12%).
- Długość pobytu wynosiła średnio 5,5 nocy, najczęściej przebywano tam od 2 do 6 nocy (68,5%).
- Organizacja wyjazdu była najczęściej indywidualna (52%), ale dosyć często był to wyjazd organizowany przez biuro podróży (22%), lub na zaproszenie krewnych lub znajomych (18,5%).
- Bazą noclegową był zaskakująco często hotel (37%), mieszkanie rodziny lub znajomych (22%) i inne nie nazwane w ankiecie miejsca (21%).
- Czas spędzano głównie w miastach (53%), lub na wsi (9%).
- Środkiem transportu był często samochód osobowy (66%), lub autokar (19%), i o wiele rzadziej niż w roku poprzednim pociąg (7%).
- Wyjeżdżający na wschód - to głównie mieszkańcy województw wschodnich i południowych, w 61% mieszkańcy dużych miast, najczęściej ludzie w wieku 34-54 lata (61%), o średnim wykształceniu (64%), pracujący (71%), lub niepracujący (17%).

PODSTAWOWE CECHY TURYSTYKI WYJAZDOWEJ Z POLSKI W 1994 ROKU
PODSUMOWANIE

W 1994 roku Polacy wyjeżdżali nadal przede wszystkim do krajów sąsiednich. 3/4 wszystkich wyjazdów (25,8 mln) stanowiły odwiedziny jednodniowe, odbywające się najczęściej w pasie przygranicznym. Co drugi wyjazd miał za cel Niemcy (52%), a dominacja tego rynku uległa dalszemu wzrostowi. Zwiększył się także udział wyjazdów do Czech (16%) i Słowacji (14%). Udział wyjazdów do krajów byłego ZSRR nie uległ zmianie i wynosił 7%. Poza tym wśród zagranicznych wyjazdów mieszkańców Polski do pozostałych krajów europejskich największe znaczenie miały podróże do Francji, Austrii, i Holandii. Wyjazdy poza Europę stanowiły nadal znikomy procent.

Wyjazdy turystyczne, z przynajmniej jednym noclegiem stanowiły szacunkowo ok. 25% wszystkich wyjazdów (8,5 mln).

1. Głównym celem turystycznych wyjazdów Polaków za granicę był wypoczynek i rozrywka (24,5%), załatwianie interesów (19%) i zakupy (17%), te ostatnie z tendencją spadkową. Obserwujemy także pewien spadek wyjazdów w odwiedziny do krewnych lub znajomych. Wyjazdy w interesach utrzymują się ciągle na tym samym poziomie.
2. Długość pobytu - wyjazdy turystyczne z noclegiem były dosyć długie, a średnia długość pobytu była zbliżona do średniej w roku poprzednim (10,9 nocy). Największy udział w turystycznym ruchu wyjazdowym z Polski miały wyjazdy trwające od 7 do 14 noclegów, chociaż obserwuje się wzrost udziału wyjazdów krótszych, trwających od 2 do 6 nocy.

3. Organizacja wyjazdu - najczęściej turystów wyjeżdża za granicę indywidualnie, bez pośredników (56,6%), obserwuje się pewien wzrost udziału w wyjazdach organizowanych przez biura podróży (15,4%), oraz instytucje wysyłające lub zapraszające (14%).
4. Baza noclegowa - więcej niż w roku poprzednim turystów z Polski nocowało za granicą w obiektach typu hotelowego (31%), pokój lub pensjonat wynajęło 23%, nieco mniej osób korzystało z noclegu u rodziny lub znajomych (21%).
5. Sposób spędzania czasu za granicą - turystyka wyjazdowa z Polski jest głównie turystyką miejską - ponad 55% turystów wymienia pobyt w miastach jako główny sposób spędzania czasu za granicą. Objazd i wędrówka to forma spędzania czasu dla 16% wyjeżdżających.
6. Środek transportu - dominują wyjazdy samochodem osobowym (70%), chociaż udział tych podróży zmalał, wzrósł natomiast udział wyjazdów autokarem (7,5%).
7. Wyjeżdżający za granicę turyści polscy to głównie mężczyźni (65,6%), ludzie młodzi i coraz młodszy, przeważają osoby ze średnim wykształceniem (55,5%), chociaż rośnie udział osób z wykształceniem wyższym (36%). Najczęściej wyjeżdżają mieszkańcy dużych miast (63%), z województw zachodnich i południowych naszego kraju, osoby pracujące na stałe (67%), ale też nie pracujące i nie uczące się (19%).